

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVI Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, VASARIS — FEBRUARY 11, 1982

Nr. 35

AUSRA Nr. 23 (63)

MURAVJOVAS VAKAR IR ŠIANDIEN

(Tęsinys)

12. Mokyklose kalba dar ne vien rusų, bet dvasios lietuviškos niekur nėra. Visur vien "internacionalizmas ir tautų draugystė" su didžiąja rusų tauta priešaky. Kas ir kaip šiandien moko Lietuvos istorijos, kas pamoko tikėjimo dalykų? Lietuvos praeitis niekinama, jos žymės ir ženklai naikinami ir bruktė brukama šurkščiausia rusų bedievybė. Užtat paauklia morale nebe daug kas pasidžiaugia...

Lietuviška spauda taip pat vien pogrindyje. Raidės neužgintos, bet mintis užginta ir žodis užgintas. O be minties ir žodžio nėra spaudos.

"Anei rašto, anei druko mums turėt neduoda. Tegul, sako, bus Lietuva ir tamsi, ir juoda".

Ir Prūsų šiandien nebėra. Apuspi esame iš visų pusių. Caro laikais maldaknygės atimtinėje ir, ar kas vaikų slapta nemoko, šnipinėjo žandaras ir mokytojas rusas. Šiandien dejas! Dejas! Šiandien tokiu žandaro ir šnipu pareigas eina tūlas mokytojas. Jis tardo, klausinėja, ar vaikas ir jo tėvai eina į bažnyčią. Kitas ir prie bažnyčios durų atsisos — visai kaip Muravjovo žandaras. Rausti iš gėdos žmogus, regėdamas, kaip mokytojas, nusikalsdamas elementariausiam mandagumui, artimą mirusįjį mokiniams palydėti leidžia tik ligi bažnyčios durų. Geriau visai nebūtų leides jų iš namų — mažiau būtų buvę sarmatos.

13. O maldaknygės, kaip spausdino mums Prūsijoje caro laikais, taip tebespausdina ir šiandien "nebe caro laikais". Pažvelkite, iš kokių maldaknygių maldžiasi ir jauni ir seni bažnyčiose. Iš primityviausių "savilaidos" knygių, sunkiai įskaitomais tekstais, nes kitokių — lašas mariose.

14. Kaip vakar buvo Muravjovas su rusinimo politika, taip ir šiandien tebėra. Ir metodai liko tie patys. Iki smulkmenų. Kaip tuomet negalėjo vyskupas skirti kunigo be gubernatoriaus leidimo, taip ir šiandien. Kaip anuomet kunigas neturėjo teisės nuvažiuoti į kaimynų parapiją ir atlaikyti bažnyčioje Mišias, paklausti išpažinčių, taip ir šiandien tos teisės neturi. Reikia "gubernatoriaus leidimo". Visa laimė, kad retas kas tokio leidimo prašo. Ir kunigas pagal šiuo metu nuostatus nebe kunigas, o "kulto tarnautojas", "bažnytinio kolektyvo" samdomas. Muravjovas to dar nežinojo. Šių dienų muravjovai išradingesni.

15. Kaip šiandien ragauskai, markoniai, metę kunigavimą, pila vandenį ant bedievybės ir rusinimo malūno, taip buvo ir Muravjovo Koriko laikais. Susikompromitavęs ir nusikunigavęs Petkevičius perėjo į pravoslavią ir ilgai buvo lietuviškų knygų cenzorius Vilniuje. Ir labai piktu cenzorui. Jis kenkė ir vysk. M. Valančiui, ir Daukantui, ir kitiems, lietuviškai rašiusiems.

(Bus daugiau)

Lenkai tvirtina, kad Lenkijos miestų parduotuvėse po karinės padėties įvedimo, pasirodė daugiau prekių. Nuotraukoje — Varšuvos mėsinė, kur lentynose matosi lašinių ir "lietuviškų" dešrų.

COSTA RICOJ ŽYDI DEMOKRATINĖ TVARKA

Tvarkingai išrinkta nauja vyriausybė

San Jose. — Costa Rica yra neįprasta Centrinės Amerikos šalis. Vasario 7 d. čia jau aštuntą kartą gyventojai išrinko naują prezidentą, du viceprezidentus, 57 seimo narius ir apie tūkstantį savivaldybių pareigūnų. Rinkimai praėjo ramiai, tvarkingai.

Prezidento vietą laimėjo socialdemokratas Luis Alberto Monge, gavęs 60 nuoš. balsų. Opinijos tyrimų organizacijos pranašavo jo laimėjimą, nors kandidatų buvo iškilusios šešios partijos nuo marksistų liaudies partijos su kandidatu Rodrigo Gutierrez iki konservatyvios tautinių judėjimo partijos, kurios kandidatas — buvęs prezidentas Mario Echandi Jimenez.

Naujasis prezidentas pareigas perims gegužės 8 d. Jis jau pareiškė spaudai, kad jo vyriausybė svarbiausią dėmesį skirs infliacijai, nedarbo panaikinimui. Vyriausybės šūkis bus "grįžkime į žemę". Bus stengiamasi padidinti žemės ūkio gamybą, bandoma idiegti naujas jautų rūšis, ūkininkai gaus valdžios paramą. Prezidentas Monge pasakė, jog jis bandys įrodyti, kad demokratinė sistema sugeba išspręsti skurdą ir problemas. Didžiausia našta valdžiai bus 13 nuoš. bedarbių ir skolos užsieniams, kurių yra 2.6 bil. dol. Prezidentas Monge bandys išlaikyti Costa Rica neutralią Centrinės Amerikos konfliktuose, bandys palaikyti draugiškus ryšius su JAV.

Nuo 1948 metų, kada Costa Rica nuvertė diktatūrą ir įvedė demokratiją, gyventojai įrodė savo prisirišimą prie šios sistemos. Buvo išardyta valstybės kariuomenė. Sudarytas galingas Aukščiausiasis Rinkimų Tribūnas, kuris prieš rinkimus ir jų metu valdo valstybės policiją. Rinkimai tapo lyg tautos šventė — "fiesta". Buvęs prezidentas negali kandidatuoti antram terminui iš eilės, tačiau vėliau vėl gali tapti kandidatu. Paprastai, išeinant prezidentui, ateina ne tik naujas žmogus, bet ir nauja partija. Rinkimuose dalyvauja daugiau 80 nuoš. piliečių. Iš 2.3 mil. gyventojų, balsuoja milijonas.

Dabartinis prezidentas Rodrigo Carazo Odio pasitraukia gegužės 8 d. Jis sugebėjo išlaikyti Costa Ricą atokiai nuo kaimynystėje vykstančių kairiųjų ir dešiniųjų ekstremistų jėgų kovų. Kada Salvadore, Gvatemaloje, Nikaragvoje vyksta kovos ir teroras, Costa Rica rūpinasi pakelti savo gyventojų gerovę.

Tarp šešių kandidatų buvo ir mažai žinomas 32 metų amžiaus vienybės partijos kandidatas Rafael Angel Calderon Fournier. Jis gan gerai pasirodė ir politiniai stebėtojai pranašauja, kad jį sunku bus nugalėti ateinančiuose 1986 metų rinkimuose.

Prezidentas gina

ekonominę programą

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas savo Vidurio Vakarų kelionėje kietai gynė savo ekonominę programą ir užtikrino, kad "naujas federalizmas" neapsunkins atskirų valstijų ir nesumažins vargšų šalpos. Indianoje prezidentas pareiškė, kad dar naujam biudžetui nepasirodžius, kritikai jau pradėjo jį peikti, tačiau jis vienas nepasidavė geresnės programos.

Grįžęs į Washingtoną prezidentas pareiškė, kad jis savo kelionėje patenkintas. Des Moines mieste Reaganas pasakė, kad jo biudžetui faktiškai lėšų neatima, tik sumažina begalinį federalinės valdžios augimą. Federalinė biurokratiija nestabdoma augo per 40 metų ir tai buvo didžiausia šio šimtmečio Amerikos klaida, padaręs prezidentas, pridėjęs, kad jis savo programą pasitiki, jos laikysis ir amerikiečiai pamatys, kad jis buvo teisus, ją įvesdamas.

Teroristai puolė

italų ginklų sandėlį

Roma. — Penki ginkluoti teroristai Italijoje puolė Pica kariuomenės sandėlį netoli Neapolio, nuginklavo keturis sargybinius ir užėmė sargybos būstinę, kur miegojo dar 14 karių. Juos surišę teroristai susikrovė į privažiavusius automobilius keturis minosvaizdžius, šešis kulkosvaizdžius, 36 automatinius šautuvus, nemažai amunicijos ir nuvažiavo. Vėliau Neapolio laikraštis priėmė telefoninį pranešimą, kuriame moteriškas balsas pasigyrė, kad Pica kariuomenės puolė "Raudonųjų brigadų" komanda ir "konfiskavo" jai reikalingus ginklus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vakar buvęs valst. sekr. Kissingeris turėjo Bostono ligoninėje nelengvą širdies operaciją.

— Lenkijoje viena moteris, "Solidarumo" veikėja, nuteista kalėti 10 metų už bandymą organizuoti streiką.

— JAV gynybos departamentas yra pasiuntęs į Haiti karinių patarėjų, kurie ištirs, kokios karinės paramos reikia Haiti vyriausybei.

— Marokas atmetė Afrikos valstybių pasiūlymą derėtis su "polisario" sukilėliais. Marokas tvirtina, kad Vakariniame Sacharoje neramumų kursto Alžiras, kuris irgi turi dalyvauti deresyse dėl paliaubų.

— Indonezija ištrėmė sovietų diplomatus, kaltinamą šnipinėjimu. Vyriausybė planuoja gerokai sumažinti sovietų ambasados tarnautų skaičių.

— Salvadore sukilėliai sužalavo sostinėje 16 autobusų. Daugeis Salvadore miestų neturi elektros, nes teroristai sprogdina linijas.

— Lenkijos teisingumo ministris Zawadzki pasakė, kad vyriausybė svarsto, ar darbininkų profesinės sąjungos turi turėti teisę streikuoti.

— Vienas iš popiežiaus asmeninių sekretorių (jis turi du) kun. John Magee, 46 metų amžiaus, iš Šiaurės Airijos, buvo paskirtas popiežiaus ceremonijų direktoriumi.

— Meksikos prezidentas Portillo vasario 21 d. žada važiuoti į Nikaragvą. Šia proga Nikaragvos vyriausybė planuoja apdovanojti jį aukščiausiu "Generolo Augusto Sandino" ordinu.

— Graikijos vyriausybė išskėlė bvlą laivų bendrovės savininkui Christinai Onasis už pajamų mokesčių nemokėjimą. Ji tvirtina, kad jos laivyno laivai registruoti Panamoje ir ji ten moka mokesčius.

— Buvęs Lenkijos Slupsko vaivadijos gubernatoriaus padėjėjas Lewandowski nuteistas lygtinė dvių metų bausmė ir piniginė bauda už kyšių ėmimą.

— Airijos vyriausybė uždraudė valstybinės radijo ir televizijos stotims garsinti IRA organizacijos kandidatus į Airijos parlamentą. Dėl to protestą pareiškė Airijos žurnalistų sąjunga.

Italijos policija laukia daugiau panašių puolimų, nes teroristai po didelių smūgių norės parodyti, kad jų organizacija gyva ir veikli.

Popiežiaus žodis lenkų valdžiai

Roma. — Popiežius Jonas Paulius II-sis antradienį susitiko su 30 darbininkų profesinių sąjungų vadovais iš JAV, Europos ir Japonijos. Grupėje buvo ir 6 Lenkijos "Solidarumo" veikėjai, likę egzile po karinės padėties paskelbimo Lenkijoje. Tarp lenkų buvo Bogdan Ciwinski, lenkų unijos savitraščio redaktoriaus padėjėjas.

Popiežius savo pareiškime pabrėžė, kad vienintelis kelias iš dabartinių Lenkijos sunkumų yra sugrąžinti "Solidarumui" pilnas teises, turėtas prieš gruodžio 13 d. "Aš įsitikinęs, kad vienintelis kelias iš sunkios padėties yra pilnas ir efektyvi pagarba dirbančiųjų teisėms, ypač jų teisei turėti uniją, kuri jau buvo įsteigta ir legalizuota. Be šios žmogaus teisės, be visuomenės gyvenimo normalizavimo, neįmanomas nei ekonominis, nei kultūrinis gyvenimas, pasakė popiežius.

Užsienio spauda pabrėžė, kad šis popiežiaus pasisakymas apie lenkų darbininkų teises yra aiškiausias jo žodis. Primenama, kad jis nuo praėjusio ketvirtadienio daug kartų tarėsi su Lenkijos katalikų Bažnyčios primu arkivyskupu Glempu, su Krokuvos arkivyskupu kardinolu Macharskiu ir Vroclavo arkivyskupu Gulbinovicu.

Popiežius pasakė unijų vadams, kad jo mintys nuolat būna su tais žmonėmis Lenkijoje, kurie nukentėjo nuo valdžios paskelbtų priemonių: su tais, kurie prarado savo gyvybes, su tais, kurie buvo sužeisti, ar buvo sumirti ir kalinami, su tais, kurie buvo teisiami ir griežtai baudžiami ir tais, kurie dėl savo įsitikinimų prarado savo darbus.

"Newsweek" žurnalas rašo, kad Lenkijoje tarp Bažnyčios vadų įvyko nuomonių skirtumų. Vatikano svečiai: kardinolas Macharski ir arkivyskupas Gulbinowicz, Silezijos anglikasius sūnus, mano, kad Bažnyčia turėtų griežčiau išeiti prieš karinę valdžią. Kardinolas Macharski, kuris paveldėjo Krokuvos arkivyskupo vietą iš kardinolo Karolio Wojtylos, kai jis buvo išrinktas popiežium, dažnai savo pamoksluose puola karinį režimą ir jo įvestus laisvės varžymus. Kardinolas jau gavęs

daug anoniminių grasinimų. Viena rašoma, kad jis "baigs kaip vyskupas Stanislovas", kuris Krokuvėje buvo nužudytas karaliaus Boleslovo prieš 900 metų.

Žurnalas nurodo, kad praėjusią savaitę, kai trys arkivyskupai vyko į Vatikaną, kardinolas Macharskis tuoj buvo nuvežtas pas popiežių, o Bažnyčios primas Glemp laukė Lenkų institute. Vėliau visi trys praleido su popiežium kelias valandas.

Arkivyskupo Glempo kritikai sako, kad jis per lėtas veiktis, flegmatikas, turįs teisininko mąstyseną. Glempo gynėjai tvirtina, kad jis siekia išvengti padėties, kurioje Bažnyčia taptų lyg politinė partija ar "trečioji jėga".

Vyskupų vizito proga iškils ir popiežiaus kelionės į Lenkiją klausimas. Prieš tris mėnesius arkivyskupas Glemp klausė popiežių, ar jis atvažiuotų į Lenkiją švesti 600 metų Čenstachovos Mergelės sukaktį rugpjūčio mėnesį. Popiežius atsakė: "Aš nežinočiau, kaip atsakyti". Manoma, kad popiežiaus sprendimas bus padarytas iki birželio ar liepos mėn. Dar prieš karinės padėties paskelbimą popiežius ir klausimą apie kelionę atsakė: "Aš buvau pakviestas ir pakvietimą priėmiau". Dabar ši nežinia, ar lenkas popiežius galės atvažiuoti. Igy yra spaudimas lenkų vyriausybei, rašo "Newsweek".

Pertrauka Madrido konferencijoje

Madrido Europos Saugumo ir Kooperavimo konferencijoje pirmininkaujantis lenkas Konarski po valstybės sekretoriaus Haigo ir kitų penkių Vakarų ministrų pareiškimų nutraukė kalbas ir leido pasisakyti tik "dėl tvarkos". Ginčai tęsiasi penkias valandas ir sesija buvo atidėta iki penktadienio. Stebėtojai pabrėžia, kad pirmą kartą po Helsinkio susitarimo pasirašymo pirmininkaujantis sustabdė užsirašiusių kalbas.

JAV delegacijos pastovusis pirmininkas Max Kampelman pasakė, jog lenkas pirmininkas elgiasi taip, kaip jis įpratęs elgtis karinės padėties sąlygose.

Sekretorius Haigas kietais žodžiais kritikavo Sovietų Sąjungą ir Lenkijos vyriausybę už tarptautinių įsipareigojimų laužymą. Šiam generalui kare prieš Lenkijos liaudį Lenkijos vyriausybė su savo kurstytojais — Sovietų Sąjunga — sukelia pavojų Europos saugumui ir kooperavimui. Jie naudoja jėgą, paneigdami tarptautinės bendruomenės pripažintas teises. Negalima vaidinti, kad mes stipriname taikos ir saugumo pagrindus čia, Madride, kada tie pagrindai yra užminuojami Lenkijoje, pasakė Haigas, priminęs, kad negalima leisti Kremliaus pasislėpti nuo tiesos ir užmiršti 1979 m. gruodžio mėnesį, kada sovietai įvedė savo kariuomenę į Afganistaną.

KALENDORIUS

Vasario 11 d.: Paskalis, Felisė, Algirdas, Dailė.

Vasario 12 d.: Linkolno gimtadienis. Modestas, Eulalija, Gintenis, Deimantė.

Saulė teka 6:53, leidžiasi 5:17.

ORAS

Saulėta, šilčiau, temperatūra dieną 25 l., naktį 15 l.

Derwinskis reikalauja paleisti M. Niklus

Rezoliucija Kongrese prieš baltų persekiojimą

Washingtonas. — Atstovų Rūmų pakomitetis vienbalsiai priėmė kongresmeno Ed Derwinskio pasiūlytą rezoliuciją, reikalaujančią paleisti iš kalėjimo esantį disidentą Mart Niklus. Zinomas pabaltiečių žmogaus teisių kovotojas Niklus buvo nuteistas 10 m. kalėti. Jis yra specialus režimo darbo stovykloje ir yra silpnos sveikatos. Atstovas Derwinskis pasakė, kad Niklus atvejis dar kartą parodo, jog sovietinė valstybė yra niekas kitas kaip didžiulis kalėjimas. Ši rezoliucija dramatiškai dar vieną sovietinės priepaudo pavyzdį.

Derwinskis pasakė, kad nuo 1940 metų, kada komunistai perėmė Baltijos valstybes, sovietai spaudė Pabaltijo žmones, kaip spaudė ir kitas pavergtas tautas. Niklus atvejis vienas iš tūkstančių, įrodančių, kaip Sovietai lauko Helsinkio susitarimų dvasią ir raidę. Derwinskis, kuris yra Atstovų Rūmų užsienio reikalų komiteto narys, jau seniai žinomas kaip Sovietų imperijos pavergtų žmonių gynėjas, pasisakė prieš Pabaltijo žmonių rusinimo programą, kuri yra viena iš šurkščiausių žmogaus teisių laužymo pavyzdžių. Derwinskis pasakė, kad Sovietų Sąjunga niekad nenusisuko nuo savo tikslų testuoti Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojų teisų priepaudo. Ši rezoliucija išreiškė Kongreso įsitikinimą, kad vyriausybė turėtų kiekvie-

na proga išreikšti stipriausiais žodžiais savo opoziciją Niklų persekiojimui ir kalinimui. Rezoliucija ragina paleisti jį iš kalėjimo, suteikti medicinos patarnavimus ir leisti jam emigruoti į Švediją, kur gyvena jo giminaičiai.

Dabar Walesa jau internuotas

Varšuva. — Nors lenkų "Solidarumo" vadas Lech Walesa buvo suimtas Gdanske pernai gruodžio 13 d., jis oficialiai nebuvo laikomas "suimtu" ar "internuotu", o tik — "laikomu". Sakoma, kad jis gyveno prie Varšuvos esančioje patogioje vieloje. Kada Walesos žmona Danuta pasiskundė Gdanske prokuratūroje, kad jos vyras nelegaliai laikomas ir pareikalavo reikalą išaiškinti, valdžia prisistatė pas Walesą su oficialiu internavimo dokumentu, ant kurio buvo užrašyta sena data — gruodžio 12 d.

Užsienį pasiekė Walesos reakcija į tokį valdžios sučiavimą. Britanijos "Financial Times" žiniomis, Walesa pasakė, jog "su šiuo partneriu neįmanomos jokios derybos, jis niekad nebuvo ir nebus garbingas, toks jau jų metodas". Dabar valdžia neleidžia pas Walesą jokių lankytojų, nors buvo bandyta su juo susitikti ir pasitarti, kokių vardu krikštyti naujai gimusių dukrele.

JAUNIMAS VADOVAVO POLITINEI VAKARONEI

Gal kai kurie iš mūsų abejingai laukėme LB Detroito Apylinkės politinės vakaronės, nes prelegentai, palyginus su vyresniais prityrusiais mūsų visuomenės darbuotojais, buvo labai jauni ir „ka j jie čia naujo galėtų pasakyti“? O vis dėlto buvo kitaip. Gal išskėlė tuos pačius politinius, lietuviams svarbius rūpesčius, tačiau prie problemų sprendimo ėjo naujais keliais, ir jei kai kurios idėjos buvo nevisai revoliucinės, tai bent išreikštos su jaunatviška energija.

Jau ir pati vakaronės pradžia buvo skirtinga. Atvyko buvęs JAV Kongreso atstovas Philip Ruppe, kuris kandidatuoją į JAV senatą. Susirinkusius su juo supažindino apylinkės pirmininkas Jonas Urbanas pranešdamas, jog jo kandidatūrą remia Michigano lietuviai respublikonai. Philip Ruppe kalbėjo trumpai. Sakė, kad jis savo kandidatūrą paskelbė jau prieš 10-tį mėnesių, o dar liko 9 mėnesiai iki rinkimų. Toks ilgas laikas jam teikia sąlygas susipažinti su Michigano žmonėmis, susitikti su įvairių tautybių atstovais. Šį vakarą jis labiau norėjo išgirsti, kas lietuviams yra svarbiausia, nei pats kalbėti. Pajuokavo: „Tėvas man patarė, kad mažiau kalbėk, o daugiau klausyk“. Philip Ruppe atsakė Viktoras Nakas, paaiškindamas, jog šiuo metu lietuviams yra svarbūs du dalykai. Pirma: gerai, kad JAV kalba apie žmogaus teises, tačiau kaip su pavergtų tautų nepriklausomybe? Šis reikalas turėtų būti ne tik keliamas, bet dėl jo reikėtų kęstis ir daryti. Antara: sovietinė akcija prieš mūsų žmones, neteisingai apkaltinamus, ypač kovojusius už Nepriklausomą Lietuvą ir buvusius aktyviais antikomunistinėje rezistencijoje. Naudojimas sovietų sukteiktos kaltinamosios medžiagos yra pasitarnavimas kaltinančiai pusei. Philip Ruppe pilnai sutiko, kad sovietų suteikiami kaltinamieji parodymai neturėtų būti vartojami. Lietuviams reikėtų išsireikšėti apklausinėjimo JAV Kongrese, ne tik reikala įtrauk-

ti į Kongreso knygas. Tada dėmesį atkreiptų spauda ir visas kraštas. Kaip visa tai padaryti? Nepasakė.

Philip Ruppe išvykus, Violeta Abariūtė, būsimo Jaunimo Kongreso pirmininkė, supažindino su vakaronės prelegentais, apibūdindama jų akademinius pasiekimus ir veiklą lietuvių visuomenėje. Pirmasis kalbėjo Viktoras Nakas, šiuo metu JAV LB krašto valdybos ryšininkas Washington, tas pareigas perėmęs iš Algimanto Gurecko. Jei Viktoras savo pokalbį pradėjo gana negatyviai, tai užbaigė pozityviai ir konkrečiais siūlymais.

Atvykę į pasaulio politinį centrą Washington, turėjo daug iliuzijų. Manė, kad šio krašto aukštasis pareigas eina pajėgiausi iš pajėgiausių. Nors nemažai jų tarpe yra puikių vadovų, tačiau daug yra „lėkštų“, kurie į JAV Kongresą pakliuvo per tėvo pinigų ir Dievo malonę. Antroji iliuzija buvo, kad „tik grietinėle ten patenka“. Ne visai taip. Tik reikia išmokyti žaisti tą politinį žaidimą. Lietuvai turi nemažai kvalifikuotų asmenų, kurie galėtų būti kongresmenais ir senatoriais. Trečioji iliuzija tai, kad lietuviai Washington efektyvi grupė. Kai kurie mūsų politiniai veiksmų yra tik tuščiažodžimas. Dažnai prašomės pagalbos, bet kai patys nieko konkretaus nesugebame duoti, nepajėgiame mobilizuoti balsuotojų, pasilikame neįtakingi. Viktoras Nakas siūlė, kad būtų daug svarbiau aukoti pinigus kandidatams ir asmeniškai rinkimuose padėti. Siūlė suorganizuoti P.A.C. (Political Action Committee), surinkti apie 10,000 dol. Michigane ir paaukoti tiems kandidatams, kurie išpareigotų remti lietuviškus reikalus. Tai daryti nepasirenkant tik vieną partiją, bet asmenis. Taip pat yra labai naudinga padėti rinkimuose asmeniškai. Politinėje veikloje dažnai pasitarnauja mūsų reikalams ne veiksniai, o amerikietiškoje politikoje aktyvūs asmenys.

Sekanti prelegentė buvo Gintė Damušytė, šiuo metu dir-

LB Detroito apylinkės sausio 30 d. ruoštos politinės vakaronės prelegentai: Gintė Damušytė - New Yorkas, Viktoras Nakas - Washingtonas, Saulius Anušis - Lansingas ir Violeta Abariūtė - Detroitas. Nuotr. J. Urbano

banti Lietuvių informacijos centrą, New York. Pradėjo su klausimu, kas yra tikroji informacija ir kodėl ji svarbi. Informacija, tai visuomenės išraiška įvairiais klausimais: visuomeniniais, kultūriniais, politiniais ir kt. Sovietai informaciją naudoja tik tiek, kiek ji jiems paranki arba naudinga. Ten mūsų tauta laisvo žodžio neturi, tačiau ji turi čia, per išsivijimą. „Išsivijimas“ paskirtas yra būti tautos balsu. Tai lengva, ypač informuoti spaudoje, televizijoje, nes svetimųjų informavimas turi būti pritaikytas jų galvoti. Gintė plačiau papasakojo apie patį informacijos centrą ir jo atliekamus darbus, paaiškino kokią, kiek ir kam siūtinąją medžiagą. Pabrėžė, kad informuojant kitataučius yra taip pat labai svarbi privati iniciatyva. Pavieniai asmenys turėtų reikalausti, kad jų apylinkių bibliotekos įsigytų „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“, jau gana plačiai žinomą laisvame pasaulyje. Mums reikėtų stengtis „parodyti“ daug daugiau savo tautos herojų“. Trečioji kalbėtoja buvo Saulius Anušis, veiklus respublikonas Michigane, dirbęs sostinėje Lansinge. Jis buvo

aktyvus praėjusiose rinkimuose, respublikonų konvencijoje Detroito jauniausias delegatų atstovas. Svarstydamas mūsų išsivijimo politinę padėtį, Saulius iš karto ėjo prie praktiškų pasiūlymų. Politikoje svarbu: „Ne ką žinai, bet ką pažįsti. Philip Ruppe atėjo pas mus, nes čia turi draugų“. Užtat mes turime konkrečiais darbais įjungti į šio krašto politinį darbą. Lengviausias būdas yra rinkimų metu paremti koki nors kandidatą. Lietuviai neturėtų apsiriboti viena partija, bet būti aktyvūs abiejose. Vien pažinčių neužtenka; vienintelė mūsų jėga yra veikti praktiškai. Mes jau pradėjome tuo keliu eiti. Saulius paminėjo asmenis, kurie Michigane yra efektyvūs savo politinėse partijose. Šiuo keliu turėtume eiti toliau.

Einant prie pabaigos, vakaronės dalyviai klausė klausimų; plačiau padiskutuota P.A.C. galimybe. Keletą žodžių tarė JAV krašto valdybos pirmininkas Vytautas Kutkus, pasidžiaugdamas jaunaisiais prelegentais ir pabrėždamas, kad Lietuvių Bendruomenėje yra sąlygos mūsų jaunimui politikoje aktyviai reikštis.

Liūda Rugienienė

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS DETROITO APYLINKĖS RENGINIAI

Vasario 27 - koncertas. Solistai iš Pietų Amerikos - Zuzana Valadkaitė de Lopez ir Antanas Slančiauskas. Pradžią 7 val. vak.

Kovo 20 d. - Vakaronė su rašytoju Jurgiu Jankum 8 val. vak.

Kovo 20-21 d. - dail. Alfonso Dargio meno darbų paroda 7 val. vak.

Balandžio 16 d. - dail. Birutės Rauckienės meno darbų paroda 7:30 val. vak.

Balandžio 17 d. - JAV LB apylinkių pirmininkų suvažiavimas. 10 val. r. Akademija - 3 val. p.p., koncertas, dalyvauja: poetas Bernardas Brazdionis, ir solistė Gina Čapkauskienė, 8 val. vak.

Balandžio 18 d. - Iškilmingos šv. Mišios - 10:30 val. r. Kultūros Tarybos premijų šventė - 12:15 val. (vidudienyje).

Gegužės 9 d. - Metinis susirinkimas 12 val. vidudienyje.

LB APYLINKĖS KVIEČIA

Šį pavasarį JAV Lietuvių Bendruomenė švenčia 30 metų sukaktį. Pagrindinis šio įvykio minėjimas bus Detroito balandžio mėn. 16 - 17 - 18 dienomis. Prašome jau iš anksto šias dienas rezervuoti Lietuvių Bendruomenei, nes krašto valdyba ir Detroito apylinkės

valdyba stengiasi, kad šventė būtų tikrai graži, bet jos pasiekimas priklausys tik nuo jų prisidėjimo ir dalyvavimo. Po koncerto numatyti balius ir šokiai; artimu laiku skelbėsime daugiau informaciją.

Kaip matote kalendoriuje, įvyks eilė kitų renginių. Turėtų būti įdomus koncertas su solistais iš Pietų Amerikos; seniai Detroito buvo rašytojas Jurgis Jankus ir dailininkas Alfonso Dargio meno darbų paroda. Reikėtų nepamiršti dalyvauti metiniame susirinkime ir Seimo atstovų bei Tarybos rinkimuose.

Laukiame Jūsų visų šiuose Lietuvių Bendruomenės pavasario renginiuose atsilankant.

Liūda Rugienienė, kultūros vadovė

STASIO BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPOS METINIS SUSIRINKIMAS

St. Butkaus šaulių kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 24 d. šv. Antano parapijos patalpose. Pradėjo kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas. Malda sukalbėjo kuopos kapelionas kun. Alfonsas Babonas. Atsistojimu ir tylos minute pagerbtas prieš mūsų miręs kuopos narys Juozas Černiauskas. Susirinkimui pravedė pakviesti pirmininku Romas Macionis ir sekretoriumi Jonas Bartkus. Apie valdybos veiklą pranešė pirm. V. Tamošiūnas, sekr. P. Želvy-

šis. M. Baukys, kapelionas kun. A. Babonas, kultūros vadovė St. Kaunelienė, vėliavnešys A. Lukas, ir Garbės Teismo pirm. M. Šnapštys. Revizijos komisijos aktą perskaitė J. Leščinskas. Vasario 16 gimnazijos 55-56 būrelių vardu, Kazys Sragauskas. Jis surinko ir per Balfą gimnazijai pasiuntė 685 dol. Foto nuotraukų konkurso reikalui kalbėjo komisijos pirmininkas A. Norus. Jo pasakymu, išleisti atvirutes reikėtų 10 nuotraukų. Išleisdimo reikalui vedamos derybos su vietiniais ir užsienio bendrovėmis. Visiems pranešėjams R. Macionis padėkojo. Pranešimai išdiskutuoti ir priimti.

Nutarta: 1982 m. rugpjūčio 22 d. A. ir S. Vasiulių sodyboje surengti kuopos išvyką - gegužinę. Paskirta aukų: Vilkui 500 dol., Altui 500 dol., Lietuvos pasiuntinybės namų remontui 1,000 dol., „Kariui“ 300 dol. ir „Svyturio“ jūrų šaulių kuopai - 300 dol.

Šaulių sąjungos suvažiavimą, kuris įvyks kovo 27-28 d. Chicagoje vyksta: kun. Alfonsas Babonas, Petras Januška, Lidija Mingelienė, Antanas Norus, Antanas Radzevičius, Jonas Šostakas, Kazys Sragauskas ir Vincas Tamošiūnas.

A. G.

„SVYTURIO“ JŪROS ŠAULIŲ SUSIRINKIMAS

Metinis - informacinis susirinkimas įvyko sausio 24 d. Detroito, Sv. Antano parapijos salėje. Susirinkimą, kuris buvo pradėtas vėliavų įnešimu ir mirusiųjų pagerbimu, pravedė A. Misiūnas. Išklauyti kuopos valdybos narių pranešimai: pirmininko B. Valiukėno, vicepirm. M. Abariaus, išd. V. Rinkevičiaus, renginių vadovo P. Bukšnio, ūkio vadovo J. Kinčiaus, spaudos inform. A. Sukausko ir moterų vadovės A. Bukšniienės.

Kovo mėn. 27 ir 28 d. Chicagoje įvyksta stambiausias sąjungos suvažiavimas kuopai atstovauti išrinkti: M. Abarius, V. Rinkevičius ir B. Valiukėnas. Vykti į sąjungos suvažiavimą sutiko ir kiti valdybos nariai ir kuopos šauliai, susidomėję bendra šaulių veikla, bei norę geriau susipažinti su sąjungos einama kryptimi ir įnešti savus pasiūlymus. Suvažiavime bus įneštas statuto pakeitimo projektas, kuris pareikalaus ir gana rimtų ir komplikuočių svarstymų. Todėl šiame susirinkime dipl. teis. M. Šnapštys painformavo kuopos narius, nurodėdamas kuriuo keliu eiti garbės teismo reikalais.

Buvo paliešti ir tiesioginiai kuopos reikalai bei artimos ateities darbai, iš kurių pamėnini yra kuopos 15-kos metų sukaktis ir „Pilėnų“ stovyklos pastatų pertvarkymas. Balandžio 18 d. pramatomą surengti gegužinę „po stogu“ Lietuvių namuose, o kuopos sukaktį paminėti liepos 4 d. „Pilėnuose“. Susirinkimas baigtas tautos himnu.

S. Slizys

IDOMUS KONCERTAS

Vasario mėn. 27 d. 7 val. vakare įvyks dviejų solistų Zuzanos Valadkaitės de Lopez ir Antano Slančiausko koncertas. Tai balsai iš Pietų Amerikos, kuriuos išskviečia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba. Jie aplankys keletą lietuvių kolonijų. Plačiau kitą ketvirtadienį.

UŽGAVENIŲ KAUKIŲ BALIUS

Detroito ateitininkai rengia Užgavėnių Kaukių balių vasario 20 d. Kultūros Centre. Pradžią 7 val. vak. Programoje bus Dievo Apvaizdos par. choras, šokiai, grom „Romantikos“ orkestras. Už geriausias kaukes bus skiriamos premijos.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS - 161000)

Subscription Rates \$45.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Užsienyje	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kitur - Amerikoje	\$43.00	\$25.00	\$18.00
Savitinis (Seštad, pried.)	\$30.00	\$19.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 - 4:00, šeštadieniais 8:30 - 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesuimamų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

RENKAMOS AUKOS

Vasario 16-tos proga, Lietuvių Bendruomenės Detroito Apylinkės valdybos nariai renka aukas lietuvių išlaikymo ir Lietuvos laisvinimo darbams remti. Aukų telkimo vaju oficialiai buvo pradėtas politinės vakaronės metu, sausio 30 d. Į rinkėjų eiles įsijungė: Vytautas Kutkus, Saulius Anušis, Algis Rugienius, Robertas Selenis, Danguolė Jurgutienė, Audra Kasputytė, Jur-

gis Ribinskas, Violeta Abariūtė, Vytautas Petrusis, Juozas Matekūnas, Vanda Majauskienė, Valentina Černiauskienė, Albinas Grigaitis, Petronėlė Pajanienė, Antanas Janušis, dr. Kęstutis Keblys, dr. Adolfas Damušis, Leonas Matvekas, Danguolė Majauskaitė, Ramūnė Mikailienė, Algis Bražėnas, Dalia Stonienė, Andrius Butkūnas, Vytautas Rugienius, Vidas Nevebras, Juozas Duoba ir Jonas Urbanas.

Lr.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatliepiate, skambinti 744-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. - CR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0057
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. - BE 3-5893
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. - 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Tel. RELIANCE 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvio gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
(Valandos pagal susitarimą - Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.)

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255; Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS - CHIRURGIIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 - iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILBIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ZYMAKTAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., treč., ketv. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro. Tel. - 778-3400

Solistė Danutė Petronienė dainuoja vasario 14 d. Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centre vasario 14 d. ruošiamame Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjime. Nuotr. K. Sragausko

IŠ KO SEMTIS STIPRYBĖS?

„Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia“. Bet kurios rūšies gi stiprybė? I tai atsako mūsų bendradarbis Jonas Miškinis š.m. sausio 9 d. straipsnyje „Praeities stiprybė skatina“. Jo nuomone, mūsų tautos praeitis rodo, kad senosios Lietuvos didžiausias dorybė buvo susiklausymas ir vienybė. Visai neneigiant senosios Lietuvos dorybių, argi iš tikrųjų kaip tik susiklausymas buvo jų didžiausioji?

Vos besikuriant suvienytajai Lietuvos valstybei, jau jos pamatus šlaktė jos savi-taryje besikivirčiančių kūrėjų kraujas. Pirmąjį Lietuvos karalių Mindaugą, karalienę Mortą ir kunigaikštius Ruklį bei Rupeikį nugalabio sėse-rėno Treniotos ir jo sėbro Dautanto pavyduoliuojančios, kietos rankos. O atsėdėdus į Lietuvos sostą Treniotai, nebeliko tėviškėje vietos Dautantui, pasprukusiam į slavų žemes ir taip išgelbėjusiam savo gyvybę. Už dvejų metų buvo nužudytas ir didysis kunigaikštis Treniota, prieš tai pats nužudęs dar vieną savo konkurentą — labai norėjusį didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu tapti Polocko valdovą Tautvilą. Nuo petių nusiritus Treniotos galvai, Lietuvą valdė Vaišvilkas, po trejų metų valdymo atsisakęs sosto ir išlikęs gyvas. Tačiau labai trumpam: kėrysdamas Vaišvilku už sosto atidavimą sėserėnui Švarnui, jį, į svečius pasikvietęs, užmušė krikščytas pagonis, Vladimiro kunigaikštis Levas. Bet ir Švarnas neisėlaikė ilgai, nes, metams nepraėjus, mirė ir jis (tiesa, galbūt, natūralia mirtimi). Šiaip ar taip, anais Lietuvos kūrimosi laikais būti didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu, jo sūnumi, gimine, ipėdiniu arba varžovu buvo nepaprastai pavojinga.

Ženkime šimtmetį pirmyn. Visi žinome, kaip nuo klastingos brolvaikio (Jogailos arba Skirgailos) rankos žuvo tauris Kęstutis. Tačiau vos ke-lerius metus anksčiau grėbė pavojus ir Jogailai, kai prieš jį į Lietuvą didžiulę kariuomenę pasiuntė vyriausiasis jo bro-lis, Polocko kunigaikštis Andrius, giliai nepatenkintas judviejų tėvo Algirdo testamentiniu nuosprendžiu Lietuvą palikti Jogailai. Kiek vėliau prieš Jogailą kruvinai sukilo ir pusbrolis Vytautas, nevengęs savo teisių į valdžią ginti su Lietuvos mirtinų prie-šų talka. Apekritai, susidėjęs su priešu savosioms valdytojiškoms ambicijoms realizuoti — beveik visų seno-sios Lietuvos valdovų naudota taktika. Ar tai šitai vadina-me „vienybė ir susiklausymu“?

Tiesa, Vytautas savąjį kampaniją laimėjo ir kitais savo žygiais pelnė sau ir Lietuvai garbę. Dėl to mes šiandien jį aukštiname. Tačiau po jo mir-ties ir vėl įsilepanojo brolžu-diški karai. Vieni Lietuvos po-nai, pasitelkę rusų pajėgas, rėmė Vytauto pusbrolių Švitri-gailą (kuris, anot A. Šapokos, buvęs „žiaurus, su niekuo nesiekiantis karštuolis“), kiti, pasitelkę lenkus, stojo už Vy-tauto brolių Žygimantą. Po siau-bingo Ukmergės mušio, per-svara atiteko Žygimantui, tačiau greitai ir jis prigėrė sa-vųjų kraujo klane: „I gyven-i-mo pabaigą Žygimantas, rū-pindamasis, kad jo ipėdiniu būtų pripažintas sūnus Myko-las, buvo pasidaręs žiaurus ir persekiojo visus sau priešin-gus ponus: nemaža jų buvo nu-

žudyta, nemaža sukišta į kalė-jimus. Pagaliau Lietuvos ponų grupė, norėdama sutrukdyti Žygimanto planus, suruošė są-mokslą ir jį nužudė“ (A. Šapo-ka, „Lietuvos istorija“, 174 p.). Per visus amžius Lietuvos ponai vieni kitus persekioda-vo, ir susiklausymas, atrodo, niekada nebuvo labiausiai pra-sikišanti jų stiprybė. Nebuvo mūsų didikai ir bajorai susi-klausę nė su tautos kamieniu — ūkininkais ir baudžiauninkais (ir šiandien dar nėra). Jei tad gerbiame ir dairomės į Lietu-vos praeitį, tai ne dėl jos pa-sterbto mūsų ainių susiklau-symo ir vienybės.

Mylime savo krašto istoriją tik dėl kitų, šviesesnių, tyres-nių jos stiprybių. Mylime Lie-tuvos praeitį dėl pirmųjų jos merginų geltonų kasų, dėl žibantio jos gintaro ir nesukaitomų tautosakos bei tau-todailės lobų, dėl puikios Vil-niaus architektūros, dėl kitiems kelią rodančio Lietu-vo statuto, dėl mokslo šviesa spinduliuojančio Vilniaus uni-versiteto, dėl kai kurių jos val-dovų toliaregės politinės to-lerancijos kitų tautų papročiams, dėl per amžius išsaugotos lietuvių kalbos (ne-paisant svetimųjų ir savųjų pa-stangų ją užgniauti), dėl gau-sybės jos pilkųjų žemdirbių ir karžygių heroizmo sužydė-jimų, dėl savosios tautos at-kaklumo ir gajumo, liudijančio visas nesantaikas atlaikiusią genties savigarbą.

Tačiau didžiausią ir labiau-siaį pagrįstą pasididžiavimą vis dėlto kelia ne tolimoji, bet artimoji Lietuvos praeitis ar tiesiog jos dabartis. Nėra žemiškomis sąlygomis gražė-snio ir moralškai stipriau inspi-ruojančio istorinio kelio už tą, kuriuo mūsų tauta per pasta-rųjį amžėlį atėjo nuo švietėjo Vinco Kudirkos iki švietėjo Vy-tauto Skuodžio. Tam tikra prasme gali atrodyti, kad per visą tą laiką niekas nepasikei-tė ir tik sukinėjomės ratu: kaip vakar caristinis, taip šiandien bolševikinis okupantas stro-piai saugoja sieną ir „gaudo popierių“, ar tai knygnešį, ar tai savilaidininką, ir už sugau-tą popierių, anticaristinį ar antitarybinį, tebekiša į kalė-jimą ir tremia į tą patį Sibirą. Bet iš tiesų pasikeitė labai daug: įsigijome tokią tautinę samonę, kurios niekas jau nebeištrins, paragavome mo-derniosios demokratinės ne-priklausomybės (be didesnės brolžudystės dėmės) ir išėjome tokią pasipriešinimo mokyklą, kokios mums galėtų pavydėti kiekvienas kryžiuočių laikų Kęstutis ar Vytautas.

Tiesa, mes, išėivioję atsidū-rę, iš tos „mokyklos“ pabė-gome anksčiausiai, palikdami tautos didžiulį kentėti nuo „mokytojų“ Stalino ir Suslovo ryklės. Tačiau mums atviros galimybės mokytis tautinio atsparumo bent „neakivaiz-diniu būdu“. O tai reiškia lai-bai daugelį dalykų. Vienas jų — išėivioję gyvenant, tar-pusavio santykiuose nesėkti (kad ir labiau civilizuotu mas-tul) treniotų bei daumantų ke-liais... Taip pat, išėivioję gyve-nant, nenusigręžti nuo Lietuvos vykstančios kovos, taip kaip nuo jos tamsiausiais caristinio siautėjimo metais svetur gyvendami nenusigręžė ausrininkai ir atbundantios Lietuvos kūrėjai, kaip an-tai dr. Jonas Šliūpas, kun. An-tanas Burba ir dr. Jonas Basanavičius.

Mykolas Drunga

Lietuvos išlaisvinimas ir lie-tuvybės išlaikymas yra lietuvių išėivųjų vyriausio išėi-vioje tikslai.

Kun. M. Krupavičius

Ir niekuo kitu tauta neapreikš savo širdį, sielą ir dvasią taip, kaip savo kalbą.

Vydūnas

ARTIMO MEILĖ — DIDELIŲ DARBŲ PASKATA

Kun. Simono Morkūno 80 metų amžiaus sukaččiai prisiminti

PRANAS GARŠVA

Žinomas amerikiečiams, juo labiau lietuviams kun. Simo-nas Morkūnas, Sioux City, Io-wa, Sv. Kazimiero par. klebo-nas, savo nepaprastu uolumu ir dideliais darbais artimui iš-meilės vargšų, paliegusiam, nelaimingam, ligoniui. Jo var-das dažnai minimas lietuvių ir amerikiečių spaudoje ne tik kaip parapijos vadovo, bet ir kaip Lietuvos reikalų gynėjo, lietuvių reprezentanto ir nepaprasto nuosirdumo apaštalo. Savo darbu per trisdešimt metų jis iš beveik istancijos ir beisisklaidančios lietuvių parapijos yra padaręs vieną iš pirmaujančių visoje valstyje, juo labiau savo vyskupijoje.

Sio mėnesio 16 d. jam sueina aštuoniasdešimt metų amžiaus. Jis dar ne tik nesiruo-šia pensijai, bet ieško naujo ipėdinio, kad tos parapijos egzistenciją galėtų pratęsti, kol bus bent vienas noris lietuviškų pamaldų.

Jaunystės keliu

Gimė kun. S. Morkūnas 1902 m. vasario 16 d. (taigi šešiolika metų anksčiau už Lietuvos Nepriklausomybę) Valtūnų km., Žemaitkiemio valsč., Ukmergės apskrityje. Jis gerai prisimena kovas už Lietuvos nepriklausomybę, bet dar buvo per jaunas į jas įsijungti. Kariuomenės išėjo, kai Lietu-va jau buvo laisva ir turėjo savo karinę tarnybą. Toj tarnyboj buvo dvejus metus.

Grįžęs iš kariuomenės įstojo į Kėdanių suaugusių gimna-ziją ir baigė ten vidurinį moks-lą, o paskui gimnazijos kursą kunigų seminarijos paruošia-majame kurse. Iki 1933 m. studijavo filosofiją ir teologiją Vytauto Didžio universiteto teologijos-filosofijos fakultete. 1933 m. balandžio 1 d. Kauno arkiv. Juozapas Skvireckas suteikė jam kunigystės šventi-mus (ateinanciais metais bus 50 m. kunigystės sukačtis).

Nuo tada ir prasidėjo jo ne-draugas, bet vis didesni pasto-raciniai darbai, vargšais rūpestis, kunigiško uolumo skatiną panešti viską, kad tik reikalingi pagalbos jos gautų.

Vargšų globėjas

Neilgai galėjožiausia baigtu mokslu ir gauta kuni-gystės šventimų laime. Tuoj buvo paskirtas vikaru į vieną didžiausių Kauno Prisikėlimo

parapijų, kuri turėjo apie 30 tūkstančių parapičių. Jis nesitenkino tik bažnytinėmis pareigomis, kada aplinkui matė tiek daug skurstančių ir vargstančių. Tuoj pradėjo rengtis statyti vargšams, seneliams ir ligoniams prieglaudą. Ir ji buvo moderniausia visa-me Pabaltijy. Ji turėjo tris šim-tus lovų ir kaštavo daugiau kaip pusę milijono litų, kas tuometinėje Lietuvoj buvo dideli pinigai. Taip pat jis pastatė ir kitą senelių — ligo-nių prieglaudą su 60 lovų, kad turėtų kur priglausti tokius, kurie buvo reikalingi nuola-tinės medicinos priežiūros. Jis įkūrė ir tris vaikų darže-lius, iš jų vienas buvo geriausias savo išlaikymu ir auklė-jimu visoje Lietuvoje. Taip pat steigė darbininkams biblio-teką, kad jie turėtų kur pralei-ti laisvalaikį ir išsisaugotų įvairių nusikaltimų.

Šiose pareigose kun. S. Morkūnas išbuvo nuo 1933 m. birželio 20 d. — savo pastora-cinio darbo pradžios, — iki 1944 m. gegužės 12 d., kada jau reikėjo trauktis nuo antrosios bolševikų okupacijos.

Tame laikotarpy nuo 1933 m. liepos 20 d. iki 1940 m. birželio 15 d. kada įsiveržė bolševikų okupacinė kariuomenė, buvo Sv. Vincento Pauliečio draugi-jos Prisikėlimo skryiaus pirmi-ninku, o taip pat 1933-37 m. buvo ir krikščionių darbinin-kų Prisikėlimo skryiaus pirmininku. Būdamas Prisikė-limo parapijos vikaru per dešimt metų vargšų reika-lams, ligoniams ir studijuojančiam jaunimui pajėgė surinkti ir išleido du milijonus litų. Tai minėtina, nes niekas gal neturėjo tokių sugebėjimų, bet svarbiausia — tokio uolu-mo eiti ir prašyti vargstan-tiams bent tai, ką gali duoti.

Tą gražiąją prieglaudą, kurią kun. S. Morkūnas statė vargšams ir ligoniams, bolševikai padarė džiovininką, o vėliau vokiečiai — užkreči-amųjų ligų ligoninę. Bet jį paliko tiek vienos, tiek paskiau kitos ligoninės vicedirekto-rium, o dr. J. Matulionis buvo direktorius.

Jam iš čia buvo paranku rodyti savo artimo meilę be ribų, užtariant ir gelbstint nacių persekiojamus žydus, išlaisvinti kalinius iš kalėjimo

ar sušelpiti juos maistu, lan-kant kalėjimą ar bausmės vietas, kad ir su rizika pačiam sau. Jis su dr. J. Matulioniu dar 1941 m. buvo pas arkiv. J. Skvirecką pasitarti žydų reika-lu, bet naciai neklausė jokio autoriteto ir jokio aukštesnio dėsno.

Tikra artimo
meilė

Reikia vėl grįžti prie kun. S. Morkūno darbų vargšų tarpe ir jų gerovei. Jis net Kūčių vaka-rienės nevalgydavo klebo-nijoje, o vykdavo su paketais, dovanomis ir pašalpa, ypač vaikams ir ligoniams, pas tuos, kurie patys neturėjo iš ko Kūčių susirengti. Sv. Vincento Pasauliečio draugijos Prisikė-limo skryiaus valdyba ir mote-rys aukų rinkėjos (vadinamos kuratorės) padėdavo surinkti aukų, o jis šelpdavo kelis šim-tus šeimų ir pavienių asmenų turtingais maisto paketais. Kauno neturtingųjų rajonas, vadinamas „Brazilka“, tik laukdavo savo geradarių kun. Morkūno, kurį jie vadindavo „Ubagų karalium“. Jis nuolat juos lankydavo, šelpdavo drabužiais ir pinigais, o jų vaikams globojo vaikų darže-liuose, senelius tėvus — ligo-nių prieglaudoje.

Reikia prisiminti, kad dar prieš Vatikano II susirinkimą kun. S. Morkūnas praktiškai vykdė eumenizmą, ir tai tuo pirmųjų savo kunigystės metų. Jis lankydavo ir šelpdavo arti-mą, nežiūdamas ir neklaus-damas jo tikėjimo, jo pažiūrų. Jam buvo artimas vargšas ir turtingas, mokytas ir bemok-slis, katalikas ir nekatalikas, tikintis ir netikintis. Nenuosta-bu, kad ir Kauno žydai, įvertin-dami tą jo darbą ir pasiauko-jimą vargšams, paauko-jo 10,000 litų įrengti naujoje prieglaudoje — ligoninėje specialų kambarį seneliams išlėsti. Tas kambarys buvo pavadintas popiežiaus Pijaus XI vardu. Taip kun. Simonas Morkūnas užsitarnavo vargšų globėjo vardą, nes jo meilė vargšui vertė jį dirbti — buvo paskata visam jo socialiniam darbu.

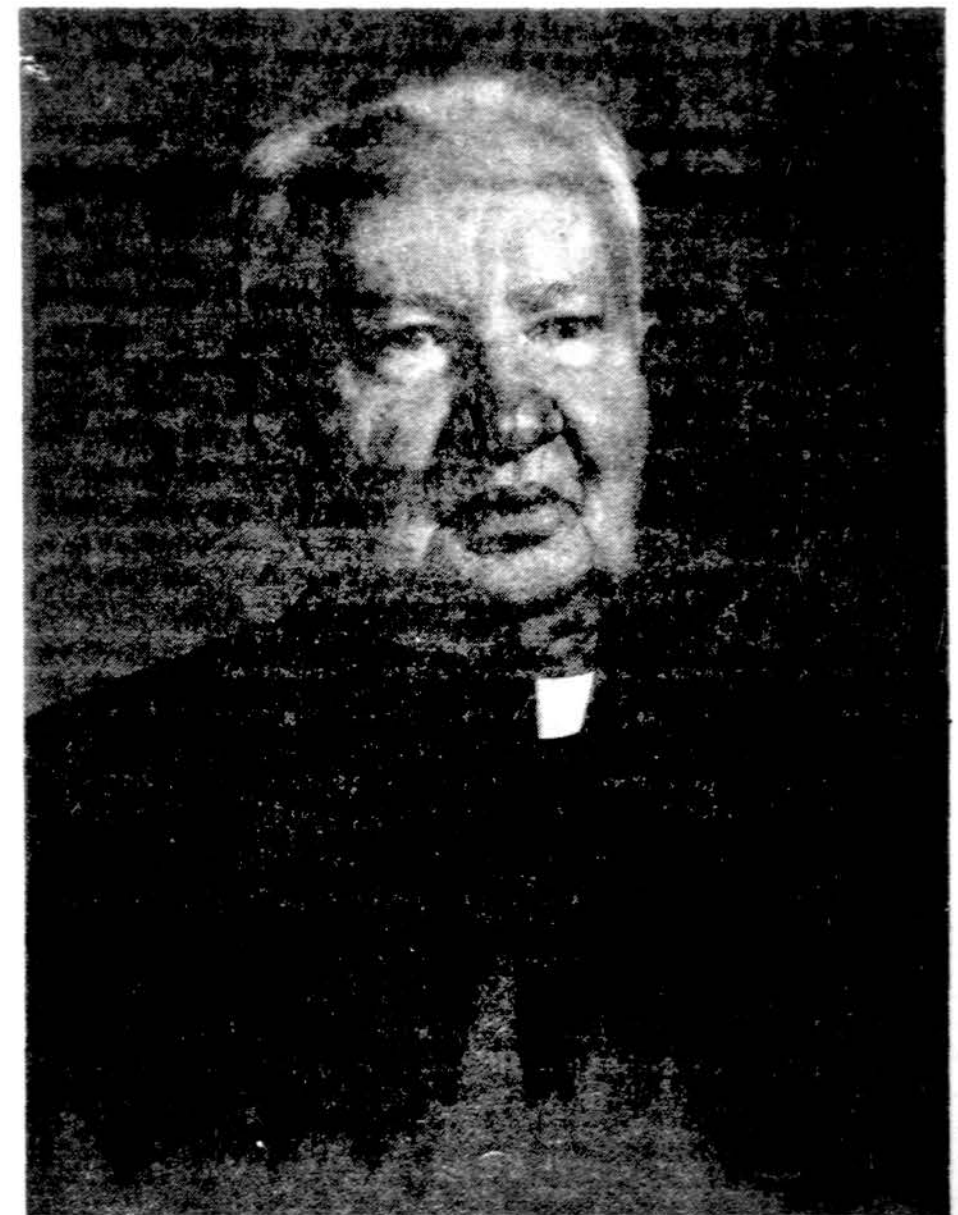
Vilijampolės klebonas

Vilijampolė buvo lyg ir nau-jas miestas kitoj pusėj Neries, kai iš ten buvo iškeltas žydų getas. Parapija ten buvo didelė — apie 20 tūkstančių sielų, bet neturėjo tinkamos bažnyčios. I

vėliau — rūpimais reikalais ir referatą. Taip referatų rašymas ilgainiui virto lyg pareiga ir būtina progra-mos dalimi. Referate iškeltas mintis nagrinėdavo. Pabaigoje padėkluodavo, pasidalinėdavo kas ką paruošė, išmoks kitam susirinkimui ir, tarpu iki susi-rinkimo, nuveiks kiekvienas atskirai — suras būre-liui narį... Tokiu būdu susidarė ir prigijo būrelių susirinkimų turinio apimtis, planas ir išryškėjo idėja. Šalia tokių programų dar prieš 1905 m., į būrelių susirinkimus atvykdavo kartais vienas kitas kalbė-tojas (studentas): J. Jesaitis, V. Mickevičius ir kit. Jie papasakodavo apie įvykius ir nuotaikas. Ypač Micke-vičius — apie dabartinį imperializmą, kylantį juo bendrą nepasitenkinimą, jo nešamą žalą tautoms, apie reikalą kovoti, — užsimindavo apie demokratiją, socializmą (čia primintina, kad V. Mickevičius yra buvęs V. Kudirkos garbintojas, jo idėjų kėlėjas, tik vėliau nukrypsė į komunizmą). Mokinius (lietuvius) ragindavo iš tos bendros kovos neišsiskirti, nes Lietuva irgi, kaip daugelis kitų tautų, vergauja caro priespaudoje. Taigi įnešė ir politinės dalies. Nors mokinį politinis supratimas dar tūnojo (viena kita išimtimi), bet tos kalbos jau pradėjo neduoti ramy-bės. Mokiniai jautė, kad ir jų politiniai švietėjai ne vienodo nusistatymo. Samoningesniai kildavo klausimas, kurio tiesa tikresnė, ir tas skatino galvoti.

Karas, nešąs gyvenimą

1904 m. pradžioje prasideda Rusijos su Japonija karas. Jis visokiomis mobilizacijomis skaudžiai užgauna Lietuvą ir besiaudrinančiomis nuotakomis įsijmeta į gimnaziją. Viltingi spėjimai, kad jie gali atnešti daug ką gera Lietuvai, mokinius kelia. Visų dėmesys pakryps į karo eigą, skaitomi karo pranešimai. Mokslo reikalavimai ir drausmė švelnesni — kai kas nepastebima ar nenorima matyti. Mokytojai pradžioje optimistiški. Nors kiti iš karo laukia pakeitimų, bet, būdami rusai, pralaimėjimo bijo.

Kun. Simonas Morkūnas, Sv. Kazimiero par. klebonas
Sioux City, Ia. — Jubilatas.

šią vietą ir skiriamas klebonu kun. S. Morkūnas 1944 m. gegužės 12 d. Kartu jis liko ir Kauno užkrečiamųjų ligų ligo-ninės vicedirektorium. Vilijampolėje pavesta jam pastatyti bažnyčią, Lampė-džių kurorte koplyčią, senelių prieglaudą ir įsteigti naujas kapines. O tai buvo milio-ninės vertės užmojai.

Nors ir nežinomas rytojus, nors ir netikra ateitis, bet kun. Morkūnas nestovėjo rankas sudėjęs — jis tuoj per pažista-mus gavo medžiagos ir staty-bos leidimą. Jis pastatė didelę garažą, kuris padarytas laiki-na bažnyčia su 800 vietų. Vėliau, pastatius bažnyčią, buvo numatoma tai paversti parapijos sale. Surinktais ir kun. Morkūno asmeniškais pinigais buvo supirkta ir pradėta vežti statybos medžia-ga. Bet karo sukūrys pasisuko vokiečių nacių nenaudai. Šalpos darbas nebuvo priim-tinas bolševikams. Ten viską suėmusi valstybė ir partija į savo rankas ir nenori, kad kitas, dargi kunigas, turėtų gerą vardą žmonių tarpe. O kad yra kenciančių, vargš-tančių, jiems nesvarbu — tegul jie keliauja amžinybėn. Todėl antrajai bolševikų okupacijai artėjant, kun. S. Morkūnas pasitraukė į Austriją, kur 1945-46 m. buvo Kušteinio ir Hechingeno lietuvių stovyklos kapelionas.

(Bus daugiau)

Tikrasis Dievo garbinimas yra gyventi, kaip Dievas iš mūsų reikalauja; to reikia išmokyti ir vaikus.

Im. Kant

Turime gerą priemonę laimė-ti draugiškumą — tai šypsena. Sakysime, norite savo draugą pakriktyti, kai reikalinga, norite jam suteikti patarimą, kurį laikote būsimam naudo-gui, — ir čia — šypsena išly-gins žodžių kietumą; tavo lūpų juokas geriau paruoš kelią kritikai ir patarimui... Šiuo būdu žmonės nebus įžeisti.

G. de Larigaudie

MARIJAMPOLĖS GIMNAZIJA

RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS

1867 - 1918 m. LAIKOTARPIS

Redagavo J. Augustaitytė - V. Čičiūnienė

66

„Bene po savaitės I. Jonynas, kuopelės pirminin-kaas, mudu pakvietė sekmadienį po Mišių ateiti į kuopelės susirinkimą išimtinai, nes mudu buvome IV-je klasėje. Vyresniųjų klasių mokinių mudviem ketvirtokam pasitikėjimas kelė tpa. Į susirinkimus atėidavo apie 20 mokinių, nes vyresnėse klasėse lietu-vių, kaip jau žinome, iš viso nebuvo daug. Kiek vėliau narių buvo apie 40“.

I. Jonyną, baigusį apie 1904 m., pakeitė VIII kl. mokinyš Linka. O 1905 m. būriui vadovavo M. Krikščūnas, kai po 1905.1.9 Marijampolėje mitingo pradėjo būti priimami ir žemesniųjų klasių mokiniai, tai kuopelės narių pakilo iki 100. Jų susirinkimai eidavo tvarkingai, jaunesnieji paaugusiųjų tarpe laikydavosi drausmingai, rimtai.

Ankstyvųjų būrelių kokios nustatytos veiklos, tolimesnių aiškių gairių kaip ir neturėjo. Juose veiklaėjo, daugiausia, pagal to meto įvykius ir sąlygas. Susirinkimuose vyresnieji pašnekėdavo apie savo kalbos vartojimo būtinumą, vis dar — tautybės skirtingumą, lietuviškos spaudos skaitymą ir skeidimą, lietuvišką literatūrą... Papasakojaama viena kita istorinė nuotrpa. Raginama būti atspariais prieš rusinimą, kovoti dėl lietuviškumui teisių gimnazijoje, dėl laisvesnio privatinio gyvenimo, panaikinti internatą... Ragindavosi vieni kitus gerai mokytis, išieiti aukštusius mokslus, išsimokslinus nepalikti Lietuvos... Sugebantieji paskaitydavo koki rašinėlį, o

Gimnastikos mokytojas karininkas sakosi mieliai eis japonu mušti, kai tik bus pakauktas. Jis laimėsimu neabejoja. „Užmėtysime poną kepurėmis“, — sako. „Zakidajem šapkami“. Mokiniai pirmą kartą išgirsta šį rusams įprastą posakį ir šypsodamiesi klausio: tiki, netiki arba abejingi. Jie girdėjo ir girdi būrelių susi-rinkimuose ir šiaip iš politinių švietėjų apie Petrapiilį ir kitur bręstančius neramumus, reikalavimus lais-vės, teisingumo ir „duonos“. Iš to galimi plačios apimtios sukilimai. Bet apie socializmą jie vis tiek nesupranta. Ypač ūkininkų vaikai negali įsivaiz-duoti, kad būtų atimti tėvų ūkiai. Tačiau ramiami, jog Lietuva gali išieiti į savarankiškesnį gyvenimą, o socializmas liesias tik dvarus, patys linksta į suki-li-mą.

Karas baisiai nesiseka ir baigiasi 1905 m. vasarą (VIII mėn.) didžiausiu pralaimėjimu. Nei rusiškas kargas, nei raidė savo nepadarė; 1904 m. pavasarį pirmoji kovos ir karo „dovana“ — spauda!!!

1905 m. revoliucija, valstybės dūmos sušaukimas atneša Rusijos ribose visoms tautomis kiek lengvatų, įgalinančių tautinę, politinę samonę ugdyti. Besiri-tanti ir persiritusi revoliucijos vėtra ir per Lietuvą, nepaliko be įtakos ir Marijampolės gimnazijos. Poli-tiniai agitatoriai savas idėjas stengėsi paskleisti labiausiai jaunimui.

„Kai tik Marijampolės gimnaziją pasiekė revoliu-cijos banga, revoliucinės nuotaikos įsijmetė į gimna-zijos mokinius. Kadangi gimnazijos knygynas apvalytas nuo bet kokių priešingų caro valdžios absoliutizmo idėjų, tai su visuomenės mokslo pradais mokiniai pradėjo susipažinti tik šalimais, dažniau-siausiai iš politinio pogrindžio. Jie godžiai gaudydavo visokias žinias, net abejotinos kilmės savo poli-tiniam akiračiams praplėsti“, — atsimena dr. Dailidė.

(Bus daugiau)

SVIESA IŠ KURŠIŲ PAMARIO

Istorinės Prano Domšaičio parodos proga

Mums, lietuviams, ne kartą atsitinka taip, kad didžiuosius mūsų talentus pirmiausia atranda ir išpuoselėja kiti, o tik vėliau jais pradeda domėtis ir mes patys. Įmagine, pavyzdžiui, Prano Domšaičio. Šis 1880 m. Kuršių pamiaryje gimęs dailininkas, didžiausią savo gyvenimo dalį praleidęs Vokietijoje, plačiai keliauęs po Europą ir Artimuosius Rytus, o 1949 m. nusikėlęs į Pietų Afriką, kur 1965 m. ir mirė, pradėjo garbę jau nuo 1919 m., kai Breslau (dabar Wrocław) mieste buvo sukurta pirmoji jo individualinė paroda. Tokių parodų vėliau gyvenime turėjo daug: Esene, Hamburge, Berlyne, Istambulyje, Rumunijoje, Austrijoje, Cape Towne, Johannesburge, o po mirties ir vėl Vakarų Vokietijoje ir net Havajuose. Tik Lietuvoje nei nepriklausomybės, nei sovietinės okupacijos metais dar nėra buvę Domšaičio darbų parodos, kaip nėra jos buvę ir nė viename iš didžiųjų lietuvių išeivijos centrų Amerikoje...

Tai ne dėl to, kad pats Domšaitis būtų nutraukęs ryšius su savo tėvyne ir savo tauta. Priešingai, vos atsisteigęs nepriklausomai Lietuvos respublikai, jis jau 1920 m. išsiryžė Lietuvos pilietinę ir užsienio pasą, pasilikdamas gyventi Vokietijoje. Tačiau Lietuvai jis aplankė bent kelis sykų, tyliai studijuodamas ji ten labai žavėjusius liaudies (ypač religinio) meno paminklus. Būdamas iš prigimties kuklus ir privatus asmuo, jis nemėgo niekam šokti ir akis savo laimėjimais ir keliis dešimtmečius į priekį siekiančiomis meninėmis pažinčiomis, todėl sunkiai atsiskiriančioji ir kitais rūpesčiais gyvenančioji Lietuva jo kažkaip ir nepastebėjo. Žmonos liudijimu, Domšaitis net svajoniškai nuolatini įsikūrimą Lietuvoje, tik užgriuvusi Lietuvos totalitarizmo tamsa tam lūkesčiui uždarė kelią. O nuo totalitinių farauonų pretenzijų į menininko sielą Domšaitis jau buvo nukentėjęs 1936 m. Hitleris buvo liepęs jo ir kitų ekspresionistų darbus — kaip "išsigimėliško meno" pavyzdžius — išmesti iš visų Vokietijos galerijų.

Po karo Domšaitis atsidūrė pietinėje Austrijoje, kur susitikio daugelį lietuvių pabėgėlių, tarp jų ir dailininkus Paulių Augių bei Telesforą Valių. Pradėjo iš naujo mokytis vaizdystę prie motinos kelių pasisavinant, bet vėliau pirmą kartą lietuvių kalba. Tik likimas lėmė nusidanginti į kitą pasaulio galą, prie Gerosios Vilties rago, kai jo žmona, olandų kilmės dainininkė Adelheid Armhold, gavo pasiūlymą dėstyti Cape Town konservatorijoje. Po visų gyvenimo audrų Domšaitis Pietų Afrikoje, savo gamtovaizdžiu jam primusi Rytų Europos lygumas, pagaliau rado ramybę ir atsidėjo produktyviam, didelio pripažinimo susilaukusiam kūrybiniam darbui.

Apie Domšaitį jau išaugo gana šakota literatūra. Jam skirta liuksusinė, 1976 m. Pietų Afrikoje išleista monografija, jis plačiai paminėtas bent vienuolikoje meno enciklopedijų bei istorijų, apie jį prirašyta pora tuzinų mokslinių disertacijų, straipsnių, recenzijų penkiomis kalbomis. Visi mėno istorikai ir kritikai išsilia tiek Domšaičio sąsąją su ekspresionizmu, tiek jam būdingą, liaudies

pasaulelyautos gaivina religinio mistizmo. Jau 1921 m. vokiečių kritikas Rudolf Klein Diepold pastebėjo, jog Domšaičio kūnyje "moderniojo religinio meno viltis".

Po Domšaičio mirties gausus jo kūrybinis palikimas būtų atitekęs kitiems, jei ne jo našlės pagarba Domšaičio tikrajai tautybei. (Įdomi detalė: po mirties ji ištekojo antrą kartą, ir vėl pasirinkdama lietuvių — Domšaičio mokinį Kazį Žvirioną!). Domšaitienė — Žvirionienė, atmeddama kitų kolekcionierių siūlymus, kelis šimtus paveikslų perleido palankiomis sąlygomis Lietuvos Fondui, Chicagojį įsikūrusiai lietuvių finansinei institucijai, remiančiai visokeriopas kultūrinius užmojus. Ir štai iš šio rinkinio bus sudaryta pati pirmoji Domšaičio darbų paroda lietuviams š. m. vasario 12—21 dienomis Chicago Čiurlionio galerijoje. Vėliau paroda lankysis kitose Šiaurės Amerikos lietuvių kolonijose, o taip pat ir amerikiečių muziejuose bei galerijose.

Taip Pranas Domšaitis, nors ir po mirties, grįžta į lietuviškąją orbitą, o per ją mūsų sutelktomis pastangomis skverbsis ir į tokias sferas, kurios jo nuostabių paveikslų šviesos dar nėra regėję.

M. Drunga

LAISKAI "DRAUGUI"

Gruodžio 19 dienos „Drauge“ tilpo korespondencija iš Hot Springs, Ark., kurioje buvo prailginta su tiesa, aprašant visuotinę metinį susirinkimą.

Hot Springs, Ark. LB apylinkės susirinkimuose visada kyla triukšmas dėl valdybos pirmininko savivalavių sudarant prezidentūrą ir renkant valdybą. Susirinkimuose visada buvo pageidaujama išrinkti neutralų prezidentūrą. Tačiau pirmininkas niekada prie to neprileidžia, bijodamas, kad teisingai vedant susirinkimą ir leidžiant susirinkimams pasisakyti, jis gali pralaimėti rinkimus. Gruodžio 5 d. susirinkime, kad užbėgus susirinkimui už akių, sudarė prezidentūrą, pakviesdamas į jį garbės narių kun. P. Patlabą, pats save, vald. narį J. Žemaitį ir P. Balčiūną. Įganaus atsisėdo tarpe sekretoriaujančio J. Žemaičio ir P. Balčiūno.

Balčiūnas priešė prie mikrofono ebedamas pasitarkino, sakydamas: „Atsiprašu, gal aš išsokau ne į savo vietą, nes nežinau kas bus pirmininkas“. Įganaus tuojau pažinbėdė Balčiūnui į ausį ir Balčiūnas pranešė, kad jis pirmininkas ir pakubomis perskaitė 15 punktų dienotvarkę paklausė, ar kas norėtų dienotvarkę pakeisti. Visi tylėjo, nes niekas negalėjo greitomis susigaudyti, kas toje dienotvarkėje buvo įrašyta.

Pagal LB įstatus susirinkimo dienotvarkė turi būti paskelbta bent dvi savaites prieš susirinkimą, tas nebuvo padaryta, tik pranešant apie susirinkimą per radijo pusvalandį buvo pasakyta, kad „pagrindiniai dienotvarkės punktai: protokolo skaitymas, pranešimai, v-bos pririnkimas, diskusijos ir einamieji reikalai“. Tas pats buvo pakartota 1981

m. gruodžio biuletenyje, 4 dienas prieš susirinkimą, tik ten jau vietoje v-bos pririnkimų yra parašyta valdybos sudarymas. Korespondencijoje randame tokį sakini: „Valdybos pranešimą padarė pirm. S. Ingaunis, pristatydamas, kad Hot Springs apylinkė yra Pasaulyo LB dalytė, kuriai taikomi ir visi LB nuostatai. Jų nesilaikydami, pasidarytume ne bendruomenė, bet tik koks nors klubas“. Šventa teisybė. Tik reikia stebėtis, kaip susirinkimo dalyviai iki šiol viso to „nežinojo“ ir, svarbiausia, kad šioje apylinkėje pirmininkas yra vienintelis, kuris LB nuostatai nežino ar jų nesilaiko.

1981 m. gruodžio 5 d. susirinkime po pirmininko įprastų pasigirimų prieita prie rinkimų. Tuoj pakilo pirmininkaujanti Balčiūnui perskaityti Vid. Vakarų apygardos pirmininko Laukaičio raštą, kad metiniai susirinkimai turi būti šaukiami sausio, vasario ar kovo mėnesiais. Susirinkimas subruzdėjo. Ingaunis šoko aiškinti, kad rinkimus reikia atidėti iki 1982 m. vasario ar kovo mėn. Valdybos narys J. Mickeika griežtai užprotestavo reikšdamas, kad v-bos posėdžio metu Ingaunis turėjo Laukaičio raštą ir jis nebuvo svarstytas, kad posėdyje buvo nutarta praversti rinkimus šiame susirinkime ir reikalavo praversti.

Dar nepaskelbus kandidatų siūlymo, ant lentos jau buvo Ingaunio pavarde. Buvo pasiūlyta 12 kandidatų. Vienas po kito visi pasiūlyti kandidatai savo kandidatūras atsiėmė. Susirinkimo dalyviai staiga pakilo ir aplėdo salę. Dar kai kuriems nepasėjęs aplėsti salę, Ingaunis riktėloje, — sugiedokim himną. Geri ir nuostabi lietuvių negalėjo atsisakyti sugiedoti himną. Lietuvos himnas buvo sugiedotas.

Po viso to, kas įvyko susirinkime, žmonės pareiškė pirmininkui (ne visai valdybai) nepasitikiėjimą, apsisėdus susirinkimui. Visi valdybos nariai, išskyrus Žemaitį, pasitraukė iš valdybos. Su pagarba,

Tomas Dambrauskas

DĖL PAVARDĖS

1982 m. sausio 30 d. „Draugas“ Nr. 7, „Laiskai „Draugui““ Rūta Pakštis rašo apie pastebimus gramatines ir sintaksines klaidas laikraštyje.

Tikrai nereikia daryti lietuvių kalbos. Bent iki šio laiko man neteko girdėti, kad vyras turėtų vardą „Rūta“. Laisko autorė greičiausia yra Rūta Pakštaitė ar Rūta Pakštienė, bet ne Rūta Pakštis.

Lietuvių kalba jau ir tuo yra graži, kad iš pavardės mes žinome, ar tai yra vyras, ar netekėjusi mergina, ar ištekęs moteris. Tad rašant lietuvių laikraštį, reikia ir pavardes rašyti lietuviškai.

P. Žickus

ANTANAS SPRINDYS SCENOJE IR GYVENIME

JURGIS JANUŠAITIS

Prieš keletą metų, palikę judriąją Chicago, Deltonoje įsikūrę lietuvių visuomenei gerai pažįstami operos solistas Antanas ir baletas primadona Irena Sprindys. Antano didelio rūpesčio dideliame sklype dabar auga vešlūs citrininiai vaismedžiai. Apilink daug žydinčių gėlių. Kasdien po keletą kartų iš ežero į kiemą atkrypuoja laukinių ančių būrys. Antanas jas rūpestingai globoja.

Irena ir Antanas svetingi žmonės. Kada tik neužsukti į jų namus, šeimininkai pasitiks su malonia šypsena ir lietuviška širdimi. Jie šioje lietuvių kolonijoje yra aktyvūs lietuviškoji veikloje. Juos visada sutinkame renginiuose — neapil. šventėse, Motinos dienoje, Tautos šventėje, pobūviuose. Jie iš kuklių pensininkų pajamų visada ištiesia duosnią ranką, remdami didesnius lietuviškus užmojus.

Š. m. sausio 22 d. Antanas užsklėdė savo prasmingą septyniadėšimt penkerių metų gyvenimo lapą. Ir šį kartą į Irenos ir Antano Sprindžių namus suskubėjo artimieji Deltonos kaimynai — Kašubai, Vainiūnai, Lapėnai, Lukai, Mickevičiai, Jasėnai, iš tolimos Kalifornijos Butkai, iš Pompono Beach — Dzenkauskai, iš Palm Coast — Abraičiai, iš Daytona Beach — Juškiai ir mes — čikagiečiai.

Visų tikslas — suaktuvinką Antaną pasveikinti 75 metų amžiaus sukakties proga.

Šaunias vaiss paruošė šeimininkai. Rūkyti unguriai buvo stalo puošmena. Vaisiams įpusėjus, geras organizatorius Gediminas Lapėnas suaktuvinką sveikina Deltonos kaimynų vardu, gėrisi Antano jaunatviškumu ir, kaip dideliu žuvautojui, deltoniškių vardu išteikia stiklo skulptūrą — žuvį. Trumpus nuosirdžius linkėjimus išreiškė tolimųjų vietovių svečiai — Butkus, V. Dzenkauskas, V. Abraitis Br. Juškus, draugų vardu A. Kašuba, K. Jasėnas. Jurgis Janušaitis išreiškė visų svečių vardu linkėjimus, trumpai prisimindamas suaktuvinką Antaną ryškesniu gyvenimo brožu, ypač nepil. Lietuvos operoje. Pakeltas šampano tostas ir suaktuvinkui sugiedota Ilgiausių metų. Pats Antanas nuosirdžiai padėkojo už išreiktus linkėjimus, dovaną ir drauge papasakojo iš savo gyvenimų keletą būdingesnių brožų.

Jis gimė 1907 m. sausio 22 d. Ripeikių dvare, Biržų vals. ir apskrityje. Baigė Biržų gimnaziją, Vyt. Didž. universitete studijavo teise, bet jo svajonė — muzika ir daina. Vėliau studijuoja Kauno muzikos mokykloje, dainavimo klasėje pas prof. Oresto Marini, švietimo ministerijos stipendininkas Italijoje. Romos Sv. Cecilijos konservatorijoje balsą lavino pas prof. Pietro Ghibau-

do. Baigęs konservatorią, grįžta į Lietuvą ir buvo priimtas į Valskybės teatrą ir apie 8 metus jame dirba kaip operos solistas. Per tą laiką jis dainavo pagrindines tenoro partijas daugelyje operų. Būty gana ilgas operų sąrašas, kuriose dainavo Antanas Sprindys. Meno kritikai pripažino Antano Sprindžio sceninius gabumus, gerai vertino jo balsinę medžiagą, kuri buvo turtinga ir gražaus tembro. Vyresnioji nepil. Lietuvoje išaugusi lietuvių karta ji iš teatro scenos laikų gerai prisimena ir daug kartų turėjo progos gerėtis gražiu Antano talentu.

Jis yra su koncertais aplankęs pokario metais daugelį lietuvių stovyklų, o nepil. Lietuvoje gyvendamas atliko Kauno, Romos, Talino radiofonuose koncertus.

Amerikiečių, kaip pats suaktuvinkas teigė, daugiau scenoje nebesirodė. Tik statant „Dainavai“ M. Petrausko — P. Sarpaliaus Sienapiūtė, buvo to veikalo režisierius ir tas veiklas tada susilaukė išskirtinio visuomenės dėmesio.

Suaktuvinko Antano širdyje yra susikaupę daug gražių išgyvenimų iš nepil. Lietuvos teatro scenos laikų. Anuo metu sukurta ir išgyventi įvairiose operose vaidmenys tebėra gyvi. Jis, būdamas scenos menininkas, nepil. Lietuvai taip pat atidavė savo jaunystės dienų dovaną, savo gražų tenorą džiuginamas Kauno visuomenę.

Antanas Sprindys atsiveikino su teatro scena, priliro, tačiau jis lieka guvus, gyvas ir mielas kasdieninio gyvenimo scenoje — lietuviškame kelyje. Mielam suaktuvinkui ilgiausių metų!

With Liberty & Justice

Amerikiečių premijuota PAULIAUS LEONO knyga, kurioje atviri ir drąsiai nagrinėja šio krašto negeroves bei pavo-
jus ir tiesia keliu į saugų visų gerbūvį.

Kaina kietais viršeliais \$5.95
minkštais — \$3.95.

Knyga gaunama ir Drauge

Lietuvos atsiminimai

Radio valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šėdintoni iš WEVD Stoties New York'e nuo 3 iki 5 val. vakaro, 97.9 meg. FM. Taispat klausykite "Music of Lithuania" programos kas trečiadienį, nuo 6:05 iki 7:00 val. vakaro, iš Seton Hall Universiteto stoties, 93.5 FM (WJOU).

Direkt. DR. JOKOBAUS STUKAS
224 Summit Drive
Watchung, N. J. 07090
Tel. — (201) 753-5636

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1982 METAIS

	NEW YORK	CHICAGO
10-ties DIENŲ KELIONĖS: Maskva / VILNIUS / Maskva		
GEGUŽĖS MĖN. 23 d. / BIRŽELIO MĖN. 13 d. / LIEPOS MĖN. 4 d. / ..	\$ 1130.00	\$ 1285.00
LIEPOS MĖN. 25 d. / RUGPJŪCIO MĖN. 22 d.		
16-os DIENŲ KELIONĖS:		
GEGUŽĖS MĖN. 09 — 24:		
Maskva / VILNIUS / Riga / Leningradas / Helsinkis	\$ 1180.00	\$ 1335.00
BIRŽELIO MĖN. 20 — LIEPOS 5 d.		
Maskva / VILNIUS / Riga / Leningradas / Helsinkis	\$ 1395.00	\$ 1550.00
LIEPOS MĖN. 18 — RUGPJŪCIO MĖN. 01 d.		
Maskva / VILNIUS / Maskva / Zurichas / Muenchenas / Zurichas	\$ 1580.00	\$ 1735.00
RUGPJŪCIO MĖN. 08 — RUGPJŪCIO MĖN. 23 d.		
Maskva / VILNIUS / Maskva / Roma	\$ 1495.00	\$ 1650.00
RUGSĖJO MĖN. 19 d. — SPALIO MĖN. 04 d.		
Maskva / VILNIUS / Riga / Leningradas / Helsinkis	\$ 1295.00	\$ 1450.00

VISOS KAINOS PAŽYMĖTOS VIENAM ASMENIUI — gyvenant dviese kambaryje. NEDELSKITE REGISTRUOTIS!

Dėl registracijos, informacijos ir kelionių brošiūrų kreiptis į:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. (312) 238-9787

All air fares subject to changes and/or government approvals and dollar fluctuations

CLASSIFIED ADS

ANUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. apstatytas 4 kamb. butas Brighton Parke vienam ar dviem suaugusiems. Skambint po 12 val. dieną tel. 247-3838.

HOUSE TO RENT — Brick 6 rooms (3 bedrm.), basement. Garage. Near 71st and Campbell Ave.
436-7000, evenings 778-8335

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

VEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 327-5990

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI PILIETYBES PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir valkuojame visų rūšių grindis.
BURNYS
Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sintoks vamzdžių išvalomi elektra. Į automatai galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavarę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apraudo.

Primame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8064

KELIONE Į SEPTINTĄ STOTĮ

Nijolė Jankutė

Ilustravo Nijolė Vedegytė-Palubinskienė, išleido Akademines Skautijos leidykla. 152 pusl. Spaudė M. Morkūno a. nustuvė. Kaina su persiuntimu \$3.85. Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

Illinois gyventojai dar primoka 18 ct. valstijos mokesčio.

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Parašė Dr. Juozas Balciūnas

Apie istorinius lietuvių kovos metus.

I anglų kalba išvertė Juozas Balciūnas

Minkštasis viršelias. Kaina \$2.85

Si įdomi knyga gaunama: DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629

REAL ESTATE

SIMAITIS REALTY

Rezidencinių ir pajaminių namų pardavimas
Income Tax, Insurance, Notary Public
2951 West 63rd St. — Tel. 436-7678

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2288

PARDAVIMUI

TYPEWRITERS—Adler with dual ribbon, 7 repeat keys, \$175. Underwood, manual \$55. Both office models in excellent condition. Victor electric calculator with print-out \$15.00.

Tel. — 582-3019

HELP WANTED — MOTERYB

REIKALINGA PRITYRUSI MOTERIS prižiūrėti vyresnio amž. ligonį vieną dieną savaitę. Berwyne.
Skambint 786-6206

MISCELLANEOUS

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARJIA NORKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pagelaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių. 2808 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Tel. 925-2787

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstumų

Tel. 378-1882 arba 376-5906

PREKYBININKO KELIU

Jonas Karvelis

Pristatimai 1905-1977

Didelio formato, 456 pusl. Kietai viršeliai. Autoriaus leidinyje. Spaudė Morkūno spaustuve 1979. Kaina su persiuntimu \$13.60. Illinois gyventojai dar pridėda 73 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

MAŽOJI LIETUVA IR MES

Prof. P. I. KUSNERIO studijai pasirodė.

Parašė Inž. VINČAS ŽEMAITIS

Išleido Lietuvių Minkininkų Sąga išeivijoje. Minkų literatūros fondo leidinyje Nr. 7, 112 pusl. Spaudė M. Morkūno spaustuve.

Kaina su persiuntimu \$4.85.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63 Street Chicago, Ill. 60629

JURGIS MATULAITIS

Starys Tla

"Biografinė apybraiža, pirmoji tokios apimties... Autorius akatytojamam pažįstamas, nes jis savo raštais prirša skaitytoją, verčia mąstyti, gyvai ir vaizdžiai charakterizuoja asmenis."

Šioje knygoje autorius susikaupia ties vienu asmeniu — ark. Jurgiu Matulaičiu ir jį ryškina įvykiais, pokalbiais, dienraščių ir laišku ištraukomis, buvusių mokinių ir bendradarbių liudijimais — Valdemaras Cukuras

Išleido ir spaudė Nek. M. Pr. Seserys, 370 pusl., 1977 m. Kaina su persiuntimu \$7.41. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

LIETUVIAI FLORIDOJE

Sunny Hills, Fla.

Kun. Antanas Kardas, Viktorija Dėdiniene ir Ona Barauskienė iš New Yorko sausio 13 d. lankėsi kun. Kardo pastatytoje rezidencijoje Sunny Hills. Svečiai buvo mielai priimti kaimynų Čepukų ir Zukauskų namuose. Išvykdami savo namuose svečiai suruošė atsisveikinimo vakarą. Buvo linksmi pradedami vakaras, palinkėta svečiams laimingos kelionės, grįžtant vėl į snieguotą New Yorką.

Sausio 16-tą Civic Center salėje visą rytą vyko ugniagesių suorganizuoti jiems pamėti pusryčiai. Dalyvavo taip pat beveik visos vietos lietuviai.

S. m. sausio 23 d. Sunny Hills gyventojai, nepriklausomai Lietuvoje buvusiems žymiai aktoriai Henrikui Kačinskui sukako 79 metai. Ta proga sausio 25 d. jo žmona Sofija suruošė gražų ir didelį priėmimą savoje rezidencijoje. Dalyvavo beveik visi kolonijos lietuviai. Prie gardžiais valgiais ir tauriais gėrimais apkrautų stalų pasivaikinta, sugiedota „Ilgiausių metų“ ir palinkėta šiems žymiai taktiškai ir kukliam mūsų tėvynės Lietuvos vėteranui dar daug gimtadienių atšvesti. Daug laimės, mielas Henrikai, nuo buvusio tamtos tėvelio mokinio.

Sausio 26 d. pas A. ir M. Balčiūnus lankėsi seni jų draugai inž. Gediminas iš New Yorko ir iš Waterport, Conn., Pfizer firmos dr. asst. Jo brolis Faustas su žmona Zuzana Rajekai. Balčiūnai svečiams pagerbti suruošė gražų priėmimą, sukviesdami visus artimuosius kaimynus. Pobūvis kaip ir visada pas Balčiūnus buvo malonus ir linksmas. Sekančią dieną Faustas, kažkodėl lazdele pasiramsčiuodamas sukėlėsi apie Balčiūnų namus. Zuzana pasitvėrusi dvi ar tris aplakstė visą Sunny Hills ir apylinkes. Kadangi sekantią dieną vyko lietuvių golfinkų golfo diena, tai ir Gediminas, būdamas golfinkas, prisijungė prie mūsų.

Bet kur tu sugaudysi Gediminą ir Balčiūną. Kai mes tempdami vežimėlius žygiavome nuo vienos sklydės iki kitos, jie abu priekyje mūsų, būdami motorizuoti ir apsirūpinę visokiomis gėrybėmis, tuojai žaidimą ir pikniką. Žinoma, kaitas pėsčiam ne draugas, juos abu jau tik vėliau pasivijom klubo besirbčiojančius alutį.

Kitą dieną Balčiūnų ir mūsų visų palaiminti Rajekai apėjo Sunny Hills ir, tikime laimingai pasiekę savo buveines, su mielais Rajekais tikrai miela buvo pabendrauti.

Rengėjų per spaudą, o ypač senų draugų kviečiami ir mes iš Sunny Hills, tartum į kokius atėjusius, pamatyti „Živilės“ pastatymą, aplankyti ir susitikti senus pažįstamus, pakilom į St. Petersburgą. Du automobiliai, viename Kačinskai ir Čepukai, antrame Mamaičiai, Zukauskai ir Onutė Baltutienė ankstyvą penktadienio rytą pajudėjo link St. Petersburgo. Pasiekta laimingai ir įsikurta pas senų dienų draugus: Kačinskai pas Mačionius, Čepukai pas Kirtikius, Mamaičiai pas Dirginčius, Zukauskai pas Urbonus. Čia jie rado jau beatostogaujančius, K. ir J. Gričius iš Detroito, na, o Onutė Baltutienė pasitvėrė į čia iš Beverly Shores atsikėlę Česnai.

Visi buvome maloniai priimti, vaišinti lyg princų ir princesės. Aš, Anelutė ir Onutė Baltutienė daugiausiai žydėjome pas Urbonus, Zabukus ir Česnus. Mamaičiai sakėsi nebuvę skriaudžiami pas Dirginčius ir Virbickus. Kalbėjau su Kačinskais ir Čepukais, jie visi labai patenkinti ir dėkingi. Žodžiu, visi likome dėkingi mūsų globėjams, o taip pat ir šio veikalų pastatymo rengėjams, ypač visam kolektyvui už jų įdėtą darbą, pastangas ir išlaidas.

Daytona Beach, Fla.

LIETUVIAI VYKDO DIDELĮ PROJEKTĄ

Dažnokai girdime balsų, kad Florida tai pensininkams gyvenanti vieta. Bet tai netiesa. Turintiems sugebėjimų ir ryžto Florida yra tinkama vieta kurtis jauniems žmonėms.

Labai gražių pavyzdžių užtikiname Daytona Beach, Fl., kur jaunos šeimos ryžtasi dideliems projektams. Turiu galvoje prieš 3-4 metus čia įsikūrusias inž. Vytenio ir Sigutės Ramanauskų ir Danutės ir Algirdo Alksninių šeimas. Tai pačiame savo amžiaus pajėgume žmonės, pasirinkę saulėtą Floridos gražų kampelį pastoviam apsigyvenimui, tuo pačiu ir užtikrintu šeimom pragyvenimui.

Inž. Vytenis Ramanauskas ir Algirdas Alksninis suorganizavo Halifax Designer Homes, Inc., korporaciją, kuri pradžia užsiėmimo įvykdyti Villa Nova didelį penkių milijonų vertės statybos projektą. Įdomus tos korporacijos organizavimas. Korporacijos prezidentas inž. Vytenis Ramanauskas surado 8 akų žemę, neblogoje vietoje, prie gero susiekimo, tik 3 mylios nuo Atlanto. Reikėjo sutelkti organizacinį apie 96,000 dol. kapitalą. Šį projektą pasiūlė eilei lietuvių, ir nuosabai, per kelias dienas atsirado investoriai sudėdami minėtą sumą. Tai buvo pirmoji žemės pirkimo fazė.

Antrajai fazei visai žemei nupirkti ir pradiniam darbams vykdyti dar reikėjo 180,000 dol. Nuostabu, tik šį projektą vėl pasiūlius, per kelias dienas atsirado investoriai lietuvių ir sudėjo antrajai fazei minėtą sumą pinigų. Taigi, per kelias dienas buvo sukelktas 276,000 dol. kapitalas. Tas rodo, kad tos korporacijos vairotojai inž. V. Ramanauskas ir Algirdas Alksninis turi ypatingą žmonių pasitikėjimą. Projektui vykdyti gauti visi reikiami valdžios leidimai. Tame 8 su virš akų žemės plote numatoma per trejus metus pastatyti 126 vadinamus „townhausus“. Vietovė

RADIJO PROGRAMA

NAUJAS LAIKAS

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojo Anglijos ir Stoties WLYN 1360 bangų, veikia sekundiniškai nuo 8:00 iki 8:30 valandos ryto.

Pradedant vasario 7 d., sekmadienį, turėsime programą du kartus sekundiniškai: nuo 8:00 iki 8:30 val. ryto ir nuo 4:30 iki 5:00 val. popiet per tą pačią stotį WLYN 1360 bangų AM bus perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreipis į Baltic Florists-gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. telefonais 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rasite taipgi didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

K. Z.

ORBITAIR INTERNATIONAL, LTD.

Founded 1959

MEMBER OF ASTA IATA FIRST FAMILY OF TRAVEL

Presents

BALTIC-AT-LEISURE TOURS

Coordinated by Jonas Adomėnas

- CHOICE of 3 ITINERARIES
- First-Class Services, Hotels
- Reasonable, All-Inclusive Costs
- Escorted from USA via Finnair

Tour I Vilnius — Moscow — Leningrad 10 Days
Tour II Vilnius — Moscow — Leningrad plus Riga 15 Days
Tour III Vilnius — Moscow — Leningrad & Rome 15 Days

Features Include: Group or APEX airfares with departures starting April, three meals daily, comprehensive sightseeing, transfers, guides, theatre visits, air transportation on tour, baggage handled, each group escorted by American Lithuanian-speaking tour leader, visa handling. Deposit only \$100 per person. From just \$1099 to \$1769 per person in double occupancy.

For Free Brochure Folder, Contact:

Jonas Adomėnas
Orbitair International, Ltd.
20 East 46th Street, New York, NY 10017
Tel.: NY (212) 986-1500; (800) 223-7953

Perskaitytė Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

pastatams gražiai išplanuota. Turės miesto kanalizaciją, vandenį, elektrą. Townhausų dydis 1008 kvadratinės gyvenamo plotu pėdos. Dviejų aukštų, du miegamieji, visi patogumai, graži architektūrinė statyba. Tokių townhausų pradinė kaina tarp 10,000-42,000 dol. Tačiau korporacija sudaro ypatingas sąlygas dabar, prieš statybą pradedant, pirkėjams ir nuo pagrindinės kainos, mokant grynais bus duodama 10 procentų nuolaidos ir apmokama dviem žmonėms kelionei iš bet kurios vietos iki Daytona Beach ir atgal. Taip pat apmokama dviejų dienų viešbučio ir pragyvenimo išlaidos. Taigi normaliai darbar tokį townhausą užsąkanti,

(iki balandžio mėn.) atseitų apie 35,000 dol.

Kas pirks ne grynais pinigais, bet ims paskolas, tiems ši nuolaida netaikoma, tik bus apmokama dviejų žmonių kelionės ir viešbučio išlaidos.

JONAS KAS-KASMAUSKAS 99 METŲ

Ormond Beach senokai gyvenanti senosios kartos lietuvis Jonas Kas-Kasmas, kuris šiais metais gegužės mėn. švęs 99 metų amžiaus sukaktį. Tai ypatingas žemaitis, prieš daugelį metų atvykęs Amerikon, vertėsi nuosavum bizniu Bostone, savo lėšomis ir darbu yra įvykdes toje Lietuvių

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

Jokubas ir Antanina Baltramonaiciai

Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimus tėvus.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jų niekada negalėsime užmiršti. Laik gailėstingai Dievas suteikia jiems amžiną ramybę.

Už jų sielas šv. Mišios bus atšaukiamos vasario 13 dieną, šeštadienį, 5 val. vakaro Šventčiausios Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

Maloniai kviečiame visus — gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už jų sielas.

Nuliūdę VAIKAI

Mirus mylimai žmonai

A. A.

ELEONORAI GARBENIENEI, vyrą Vladą, dukrą Audronę ir visus gimines nuoširdžiai užjaučia

ANTANAS ADOMENAS

A. + A.

Dr. KONRADUI KARNAUSKUI

mirus,

žmonai GENUTELI, dukrai SILVIJAI ir visiems ARTIMIESiems gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

DR. FLORIJONAS TALLAT-KELPSA SU ŠEIMA

Mielai dūkei

ANELEI KAJOKIENEI ir ŠEIMAI, jos tėvėliui

A. + A. Andriui Murauskui mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

DZUKŲ DRAUGIJA

MARIJAI NOREIKIENEI,

mirus jos brangiai Motinai, nuoširdžią užuojautą reiškia

LIETUVIŲ OPERA

Antanas Rubšys

RAKTAS I NAUJĄJ TESTAMENTĄ (Antroji dalis)

Knygoje yra 10 skyrių: Bendrija išeina į pasaulį, Bendrija organizuojasi, Bendrijos hierarchinė santvarka, Bendrija kovos lauke, Bendrijos maldos ir dora, tikras Dievo garbinimas, Tikroji Dievo tauta, Naujasis gyvenimas, Bendrija Pasaulinėje istorijoje, Bendrija ir amžius pabaiga. Kiti viršeliai, 424 pusl. Išleido Krikščionis gyvenime, 1979. Kaina su persiuntimu \$9.75. Illinois gyventojai dar pridėda 45 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1982 m. vasario mėn. 11 d. 5

kolonijoje didelius užmojus. Jis yra gyvas Kražių skerdynių liudininkas. Kartą su Daytona Beach apylinkių ALT s-gos skyriaus pirmininku Vytautu Abraičiu ir Mykolu Jagučiu aplankė šį taurų tautietį ir bandė plačiau pasikalbėti apie jo įdomų gyvenimą. Jis jau stokoja klausos, tačiau gu-

Jurgis Janušaitis

A. + A. AGOTA DAUJOTIENE

BUKAUSKAITE

Gyv. šv. Seimos Vilaje, Lemont, Ill. Anksciau gyv. Cicero, Ill. Mirė vasario 10 d., 1982 m., 2:55 val. ryto, sulaukus 93 m.

Gimė Lietuvoje, Raseinių apskr. Amerikoje išgyveno 70 m. Pasiliko dideliame nuliūdime 2 sūnus Bruno, marti Josephine ir Albin, marti Leona, duktė Ona, žentas Dennis O'Brien, 11 anūkų ir 11 proanūkų, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Vėlonė buvo našlė a. a. Juozo. Priklaušė šv. Kazimiero Seserų rėmėjų, Tėvų Marijonų rėmėjų, Sopulingos Dievo Motinos (Ciceroje), ir šv. Pranciškaus tretininkų draugijos.

Kūnas bus pašarvotas penktadienį, 2 val. popiet Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero, Illinois. Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 13 dieną. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnūs, duktė, marčios, žentas, anūakai ir proanūakai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Telef. 863-2108.

Mielam broliui

A. + A. POVILUI mirus, daktarą Izidorijų Alį su šeima ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

KONSTANCIJA IR VACLOVAS NENORTAI
IZABELE IR PETRAS SIMANAUŠKAI
OLGA IR ALFONSAS STANKAIČIAI
JONAS ŠIMANSKIS

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVENUE

Tel. YArds 7-1139-39

STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

APYLINK MUS

× **"Draugas"** dėl Prezidentų dienos šventės (Washingtono gimtadienio) pirmadienį, vasario 15 d., neįvyks. Šeštadienį, vasario 13 d., redakcija bus uždaryta, administracija dirbs iki 12 val. Pirmadienį redakcija, administracija ir spaustuvių dirbs kaip paprastomis dienomis.

× **Svč. M. Marijos** Gimimo parapijos bažnyčioje ateinančią sekmadienį, vasario 14 d., minint Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventę, 10:30 val. Mišiu metu specialios giesmės giedos parapijos choras ir solistai Margarita Monikienė, Alina Giedraitienė ir Vaclovas Momkus. Diriguos muz. A. Linas. Prie vargonų bus A. Eitutytė.

× **Ši sekmadienį, vasario 14 dieną** 10:15 val. r. lietuvių Jėzuitų koplyčioje bus prisiminimas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo, Vasario 16 dienos šventės. Sv. Mišias atnaušaus kun. Antanas Saulaitis, SJ, giedos solistė Dalia Kučienė, jai vargonais akompanuos muz. Manigirdas Motekaitis.

× **Visų Chicago skautų ir skautių bendras** Vasario 16-tos minėjimas vyks sekmadienį, vasario 14 d., 9:15 val. r. šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje. 10 val. r. minėjimas Jaunimo centro didž. salėje. Minėjimą koordinuoja v. s. fil. D. Eidukienė. Tėvai ir visuomenė kviečiami dalyvauti.

× **Visi uniformuoti šaukliai** ši sekmadienį, vasario 14 d., ne vėliau kaip 10 val. r. refeksią ir Svč. M. Marijos Gimimo par. salę Marquette Parke. Iš ten eisime su vėliavomis į šventovę iškilmingoms pamaldoms, minint Lietuvos Nepriklausomybės šventę.

× **Atsilankykite.** Smuikininkai Regina ir Atis Bankai, akompanuojant Dariui Lapinskiui, atliks specialiai paruoštą programą, kurioje įtraukti ir lietuvių kompozitorių kūrinių. "Margučio" rengiamas koncertas bus vasario 23 d., 3 val. p. p. Jaunimo centre. Visi kviečiami atsilankyti.

× **I LITUANI** operą, kurią Lietuvių Operos spektaklių metu užkordavo WFMT radio stotis į juosta, bus transliuojama vasario 14 d., 3:30 val. po pietų Chicagoje ir daugelio valstybių įvairiuose miestuose bei miesteliuose to vietovių laiku ta pati sekmadienį, valandą anksčiau ar valandą vėliau, kaip eis jų nustatytas laikas. Prašome pasiskambinti savo stotims ir sužinoti reikalingas informacijas. Šią "Lietuvių" operą perduoda WFMT stotis iš Chicago, kurios banga yra 98.7 FM. Operą diriguoja Alvydas Vasaitis, gi ją dainuoja Dana Stankaitytė, Margarita Monikienė, Stefan Wicik, Algirdas Brazis, Jonas Vaznelis, Bernardas Prapuolenis ir Edwardas Ozaki bei Operos choras, grojant Illinois orkestrui. Kviečiame visus, kas tą dieną nedalyvaus Vasario 16-tos minėjimuose, paklausti Lietuvių Operos "Lietuvių" įdainavimo. (pr.)

× **I Vilnių** išvykstam kovo 25 d. 15 dienų kelionei. Dar yra vietų. Pilna kaina 1,345 dol. Kreiptis: **Algis Grigas**, Four-Way Travel 3455 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Telef. (312) 471-2500. (sk.)

× **Pardodamas 1979 m. Zephyr.** Air conditioning, power steering, power brakes, 6 cilindrių, de lux. 23,000 mylių. Geram stovy. Vacys — telefonas 436-9697. (sk.)

× **Eleonoros ir Felikso Sereičikų** 60 metų vedybinė sukaktis buvo paminėta šv. Mišiomis Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje 4:30 val. p. p. ir pagerbimo vakariene 6 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Vakarieneje dalyvavo daugiau kaip 60 asmenų — giminių ir artimųjų.

× **Kun. V. Rūmšelis** vasario 17 d., minint Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą, bus tos dienos Atstovų rūmų kapelionas ir sukalbės maldą už Lietuvą.

× **"Chronicle of the Catholic Church in Lithuania"** (Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika), Nr. 48, išleistas anglų kalba, jau pasiekė redakciją. Ji siuntinėjama ir amerikiečių laikraščių redakcijoms, kad jos galėtų paskelbti geriau pažinti dabartinius katalikų persekiojimus sovietų okupuotoje Lietuvoje. Viršelius iliustruotas procesijos iš Siluvų nuotrauka. Į anglų kalbą vertė Vita Matusaitis, redagavo kun. Kazimieras Pugevičius, numerį prižiūrėjo Marian Skabekis. Leidžia Liet. Kunigų vienybė. Spausdina Pranciškonų spaustuvių Brooklyn, N. Y.

× **Illinois universitetas** Chicagoje, kuriame steigiamas Lituanistikos katedra, jau rūpinasi didinti lituanistikos skyrių bibliotekoje. Bibliotekos vedėja dr. Beverly Lynch ir slavistikos fakulteto vadovė dr. Biljana Slijovic-Simsic tuo tikslu tarėsi vasario 8 dieną. Jos prašo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės iki kovo 10 dienos nurodyti, kokios srities veiklą labiausiai reikėtų katedros darbams, kad galėtų kuo greičiau juos įbiudžėti įtraukti.

× **Liet. Mot. Fed. Chicago** klubas ruošia vakaronę, kurioje pasikaita skaitys prof. dr. Birutė Ciplijauskaitė. Rengėjos kviečia lietuvišką Chicago visuomenę gausiai dalyvauti ir pasiklausti pasikaitos mokslininkės, kuri taip pat nuosirdžiai dalyvauja lietuvių kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje. Vakaronė įvyks vasario 12 d., 8 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. (pr.)

× **"Dead Freddie"** muzikinė grupė išpildys savo kūrinius Playhouse svetainėje, 2515 W. 69th St., penktadienį, vasario 19 d., 9:30 val. vak. Grupę sudaro Juozas Mikuzis, Algis ir Vitas Pliopliai ir Vainis Aleksa. Įėjimas veltui. (pr.)

× **Kai ši sekmadienį 3:30 val.** popiet klausysimės lietuvišką transliuojamos "Lietuvių — I Lituani" operos, kurią spektaklių metu įrašė WFMT radio stotis, tegu būna visiems žinoma, kad tai yra surišta su 8 tūkst. dol. suma, kurią reikia sumokėti muzikui unijai priklausantiame orkestrui. Tai buvo galima įgyvendinti dalinai padedant Lietuvių Fondui, tačiau mūsų Operą dar slepia dideli finansiniai įsipareigojimai šios transliacijos reikalui. Operos vadovė mano, kad ši transliacija tautiniu ir kultūrinio požiūriu yra didelės reikšmės, milijonams klausytojų pristatant mus, kaip lietuvius, tad prašo Jus, kas tik galite, padėti Operai sumazinti tas išlaidas, kurias sudaro tūkstančiai dolerių, savo auką pasiunčiant tiesiog mūsų Operai: Lithuanian Opera Co., Inc. 6905 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629. Jūsų auka bus nurašoma nuo taksų. Jums visiems iš anksto nuosirdžiai dėkoja Lietuvių Opera. (pr.)

× **Pardodama '80 Capri.** 4 cilindrių, 4 bėgių. Alum. rėmai. AM-FM stereo. 14,000 mylių. \$5,500. Skambinti telef. 776-4469. (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prielaimais nuosimėliais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

× **Dr. L. Kraučeliūnas ir R. Trišytė**, Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos nariai, vyks į Washingtoną dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės minėjime atstovų rūmuose. Minėjimas bus vasario 17 d.

× **K. Orintienė iš Cicero** ir S. Grauzinienė iš Chicagos padovanavo Jaunimo Centro Moterų klubo krautuvelei vertingų dovanų, už ką Moterų klubas joms abiem labai dėkingas.

× **Prano Domšaičio** dailės darbų parodos atidarymas vyks rytoj, vasario 12 d., 7:30 val. vak. Čiurlionio galerijoje. Tai pirmas kartas, kada šio Europoje, Pietų Afrikoje ir Havajuose išgarsėjusio neeilinio lietuvių dailininko pomirtinis palikimas rodomas plačiai lietuvių visuomenei. Kviečia Lietuvių Fondas.

× **Kun. J. Prunskis** išskrenda į Clevelandą ir vasario 14 d. pasakys kalbą, minint Nepriklausomybės atkūrimo sukaktį.

× **A. a. Mykolas Untulis** po sunkios ir gana ilgos ligos mirė vasario 10 d. Laidojamas iš Lack-Lakavičius laidojimo įstaigos. Buvo 60 metų amžiaus. Liko žmona ir duktė, daug draugų ir pažįstamų. Laidojamas šeštadienį 9:30 val. r.

× **Ona Izokaitytė**, Chicago, Ill., lietuviškų organizacijų darbuotoja, atsiuntė 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuosirdus ačiū už paramą dienraščiu.

× **Jonas Pipiras**, Worcester, Mass., mūsų bendradarbis ir rėmėjas, už gerą "Draugo" informaciją atsiuntė 25 dol. auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Rūta ir Juozas Pultinavičiai**, Omaha, Neb., yra susipratę lietuvių ir pagal galimybes dažnai paremia dienraštį "Draugą". Šiomis dienomis mums rašo: "Artėja Vasario 16-ji diena. Tai mūsų Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Kiekvienas lietuvis turi tam reikalmi aukoti. Mes taip pat negalime apsieiti ir mūsų spaudos — dienraščio "Draugo". Siunčiame 25 dol. auką. Laisvė ir spauda, tai du brangūs dalykai. Už juos daug kraujo praliejama, daug pinigų išleidžiama". Labai ačiū už savos spaudos remimą ir už gražias laiško mintis.

× **Prano Dielininkaičio** Ateitininkų kuopos kaukių vakaras ruošiamas sekmadienį, vasario 21 d., nuo 4 iki 7 v. vakare Marquette Parko parapijos salėje. Kviečiami priešmokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikai ir jų tėveliai. Vyresniems vaikams (nuo 6-8 skyriaus) bus šokiai. (pr.)

× **V. Dzenkauskas**, Pompano Beach, Fla., Jonas Jasys, New London, Conn., C. A. Žilytis, Mount Hope, Ont., Kanada, Algirdas Čepulis, Philadelphia, Pa., Bronis Papšis, Chicago, Ill., atsiuntė po 10 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Vacys Maleckas**, Chicago, Ill., R. Petrauskas, Detroit, Mich., A. Pietarienė, Kearny, N. J., Jonas Valauskas, St. Petersburg, Fla., Juozas Jurkėnas, Worcester, atsiuntė po 5 dol. įvairiomis progomis. A. Žemaitis, Chicago, Ill. — 4 dol. K. Stonkus (Mrs.), Berwyn, Ill. — 3 dol. Visiems tariame ačiū.

× **Stasė Pautienė**, Cicero, Ill., A. Mikštas, Chicago, Ill., apilankė "Draugą" ir įsigijo naujaujų leidinių už didesnę sumą.

× **Kun. Pius Brazas**, North Bend, Oregon, S. Bučmys, Dayton, Ohio, Anicetas Jakniūnas, Silver Spring, Md., Elena Sudzinskas, Industry, Pa., užsisakė naujaujų leidinių.

× **Martha Arlauskas**, Middletown, Ohio, atsiuntė 17 dol. ir kartu pratęsė "Draugo" prenumeratą. Labai ačiū.

Jonas Kelečius, vienas mūsų žymiausių aktorių, neseniai pagerbtas Kultūros tarybos premija, Lietuvių Operos kviečiamas, šiemet atliks "Der Freischuetz" operos pastatymo spektakliuose Zamielio partiją.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

DAINOS MENININKĖ IS ARGENTINOS

Argentina yra tolimiausia Pietų Amerikos valstybė, nusitęsusi iki Ugnies Žemės ir dar už jos. Jau pereinam šimtmetį čia atsirado vienas kitas lietuvis. Daugiau jų suvažiuavo prieš I pas. karą. Bet iki 40 tūkstančių atsikėlė ekonominės krizės metais, tai yra 1929-1933 m. Nedidelis būrys pasiekė Argentiną po antrojo pas. karo nors paskiau jų dauguma išvažinėjo į kitus kraštus — JAV ir Kanadą.

Sol. Zuzana Valadkaitė de Lopez

Argentinoje gimė ir augo du menininkai — solistai atvyksta į Chicago. Tai Zuzana Valadkaitė ir Antanas Slančiauskas, kurie turės koncertą Chicagoje vasario 21 d. Verta susipažinti šį kartą bent su soliste Zuzana Valadkaitė, kuri yra viena iš jaunųjų lietuviško gyvenimo veiklų, brandi solistė, pasirodanti lietuviams ir argentiniečiams.

Jos tėvai Vincas ir Teresė Vasiliauskaitė Argentinon atvyko 1929 m. Vienas iš Telsių, kita iš Vilkaviškio. Jie ten susipažino ir 1937 m. sukūrė žemaitiškai suvalkietišką šeimą. Vincas Valadka buvo muzikalus, pūtė dūdą, grojo orkestre. Paskui suorganizavo pats savo

"žemaičių orkestrą" ir grodavo lietuvių renginiuose, vestuvėse, susibūrimuose. Šeima buvo patriotiška, priklausė lietuviškos organizacijos, veikė Lietuvių Centre, kurio būstinė buvo Villa Lugano. Kai reikėjo, jis padėjo savo organizacijai ir namus statyti, kad turėtų užėgę ir salę saviems renginiams. Mažąją Zuzaną, gimusią jiems 1941 m., jis kartu vedavo į Lietuvių Centro, Susivienijimo ar Lietuvių parapijos salę, kuriose būdavo minėjimai ar organizacijų renginiai. Atvykus naujiems ateiviams, kuriuos Valadkai globojo ir pradžioje jiems padėjo, Zuzana išmoko pamilti lietuvišką dainą, tautinius šokių, juos pamilo, ir pati paigėjusi į juos įsijungė. Ji jau buvo kaip delegatė Liet. Jaunimo kongrese, čia dainavo su pasisekimu, nors dar buvo tik pradėjusi mokytis. Nuo 1962 m. Ji pradėjo reikštis lietuviškoje scenoje, tuo džiuginama savo tautiečius ir rodydama savo gabumus kaip pirmaujanti dainininkė. Nuo to laiko ji dainos neapleido, dainuodama solo lietuviams ir vietiniams ir gaudama visų geriausių įvertinimą.

Zuzana Valadkaitė yra ištėkėjusi, augina sūnų (6 metų), kuris paaugęs su kitais tuoj bus įjungtas tautinių šokių grupėn. Jos vyras Orlandas taip pat lankosi Lietuvių Centre ir sugyvena su lietuviu kaip savo organizacijos žmonėmis. Bus įdomu sol. Zuzaną Valadkaitę de Lopez išgirsti Jaunimo Centro salėje vasario 21 d. Galima iš anksto tikėtis, kad ji neapvils, nors čia daug renginių ir daug menininkų. Paklausti iš taip toli atkeliavusių solistų bus didelis malonumas, nes tai nauja ir lietuviška. ps.

SINONIMŲ ŽODYNELIO SUTIKTUVES

Sausio 30 d. į Kr. Donelaičio lit. mokyklų auditoriją susirinko didelis būrys mokyklos mecenatų, rėmėjų, spaudos atstovų, mokytojų ir mokinių sutikti naujai išleistą "Lietuvių kalbos sinonimų žodynelį", paruoštą rošytojos Danutės Bindokienės.

Sutiktuvėms vadovavo mokyklų inspektorė Regina Kučienė. Mokyklų direktorius Julius Širka savo žodyje pasidžiaugė, kad mokykla, veikianti 23 metus, stengiasi palaikyti lietuvių kalbą jaunimo kartoje ir skleisti lietuviškos diegos išėjimą ateinančioms kartoms. Per nueitus metus mokyklos istorijoje palikta gražių pėdsakų. Darbo sąlygoms sunkėjant, lietuvių kalbos mokėjimui silpnėjant jaunimo tarpe, ryžtasi išleisti naują pagalbinę mokslo priemonę — "Lietuvių kalbos sinonimų žodynelį".

Dir. J. Širka perskaitė LB švietimo tarybos pirm. J. Plačo sveikinimą, kuriame išreikšta padėka už atliktą reikalingą darbą liuanistinėms mokykloms ir viltis, kad ši knyga atsiras kiekvienos lietuvių šeimos knygų lentynoje.

Iškilnių vadovė supažindino susirinkusius su rašytoja D. Bindokiene ir jos knygomis jaunimui, suaugusiems ir mokyklos vadovėliais.

Aštuntosios klasės mokiniai A. Jasaitytė, A. Plienas ir A. Polikaitis inscenizavo ištrauką iš žodynelio, parodydami gausumą tikslų, vaizdingų žodžių — sinonimų, tą patį dalyką vis kitaip nusakant.

Savo žodyje rašyt. D. Bindokienė paaiškino, kad sinonimų žodynelį paruošė ir atspausdino prieš 7 metus, bet tas žodynelis buvo tik 7 mašinėle rašytų puslapių ir buvo naudojamas pamokų metu. Naujasis žodynelis yra praplėstas ir turi apie 4 tūkstančius žodžių. Rašytoja padėkojo kun. J. Vaišniui už žodynelio kalbos peržiūrėjimą ir Kr. Donelaičio mokyklų dir. J. Širkai bei Tėvų komitetui. Už koregavimą — mokyklų inspektorė R. Kučienė ir L. Lukošūnienė ir visiems šio leidinio rėmėjams. Mecenatams, rėmėjams ir spaudos atstovams buvo įteikti žodynėliai.

Tėvų k-to pirm. Raminta Marchertienė pasidžiaugė visų bendru sutartinu darbu, kurio rezultatus matome — naujai išleista žodynelis.

Po to buvo meninė dalis. V ir VII klasių mokiniai pašoko tautinius šokus, paruoštus mokytojos D. Bilaišytės, akordeonu palydint A. Polikaitiui. Visi aukštesniosios mokyklos mokiniai padainavo kelias dainas, paruoštas mokytojų V. Gutausko ir D. Polikaitio. rpk.

DIDŽIUOKIMES SAVO TAUTOS PRAEITIMI

Kiekviena tauta turi savo praeitį. Mūsų tautos praeitis yra sena ir garbinga. Kai dar niekas net nežinojo apie Amerikos žemyną, Lietuva jau buvo didžiausia Europos valstybė. Kai Amerikoje lakstė laukiniai indėnai, Lietuvoje klestėjo kultūra ir mokslas. Didiesniuose miestuose steigėsi mokyklos. Vilniuje buvo įkurtas Vilniaus universitetas, kuris neseniai šventė 400 metų sukaktį.

Pažinti savo tautos praeitį yra kiekvieno lietuvi pareiga. Nors Lietuvos niekada nematėme ir gyvename toli nuo jos, esame lietuvių tautos dalis. Esame kilę iš protėvių, kurie gyveno Lietuvoje prieš kelis tūkstančius metų. Mes turime domėtis, kaip lietuviai gyveno seniausiais laikais, kaip įsikūrė Lietuvos valstybė ir kaip ji stiprėjo. Vytauto Didžiojo laikais Lietuva buvo didelė ir galinga. Vėliau, kai ją paverė svetimieji, Lietuva pradėjo silpnėti. Lietuviai daug metų kentėjo, nes buvo įvairių priešų puldinėjami ir persekiojami. Spaudos draudimu bei kitais būdais priešai bandė palaužti lietuvių stiprumą, valią ir pasiryžimą. Tačiau ir tais laikais atsirado žmonių,

kurie kėlė tautinį supratimą. Valančiaus, Kudirkos ir Basanavičiaus įtakoje prasidėjo lietuvių tautinis atgimimas ir kovos atgauti Lietuvai laisvę.

Turime džiaugtis, kad Lietuva atsikratė vergijos pančių ir tapo nepriklausoma valstybe. Laisvės metais Lietuvos valstybė darė didelę pažangą. Tačiau greitai atėjo antrasis pasaulinis karas ir kelios okupacijos. Lietuva vėl buvo paversta. Ji iki šios dienos kencia baisias komunizmo kančias. Mes prisimename lietuvių, pasilikusių tėvynėje, ištremtus į Sibirą ir išsisklaidžiusius po platų laisvąjį pasaulį.

Pažindami Lietuvos praeitį, mes galime didžiuotis kunigaikščių narsumu, sukilėlių drasumu, knygnešių ir partizanų pasiaukojimu ir visų didvyrių pasiryžimu kovoti už laisvę ir tikėjimą. Mūsų kilmė ir garbinga tautos praeitis mums įkvepia patriotizmą. Mes dar labiau pamilstame savo kraštą ir dar labiau jam trokstame laisvės.

Iš garbingos tautos praeities mes semiamės jėgų dabarčiai ir vilčių atečiai. Lietuva buvo daug kartų prieš pavergta. Tačiau labai sunkiose sąlygose lietuviai nepalūžė, nepasidavė ir tapo laisvi. Sekdami jų pavyzdžiu, mes turime drąsiai stoti į kovą su ginklais, kurių mūsų priešai labai bijo.

Mes turime gerai išmokyti tą seną, gražią tėvų kalbą. Ją brangindami, turime stengtis kuo daugiau lietuviškai kalbėti. Baigę lituanistinę mokyklą, turime skaityti lietuvišką spaudą ir dalyvauti kultūriniam gyvenime. Mes turime reikštis organizacijose, dainuoti choruose ir šokti tautinių šokių grupėse. Savo šeimose turime tęsti lietuviškas tradicijas bei papročius. Kiekviena proga reikia svertimaučiams pasakoti apie mūsų tautos kančias ir laisvės troškimą. Svarbiausia, tai darykime vieningai. Stenkimės nesipykti, nesibarti, nes vienybėje yra stiprybė.

Greitai minėsime Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo šventę. Šiandien pasiryžkime dirbti bei kovoti už mūsų garbingos tautos laisvę. Šie prasmingi poeto žodžiai mus stiprins:

Ateitį regim tėvynės laimingą,
Sviečia mums kryžius ant mūsų vėliavos.
Stokime drąsiai į kovą garbingą,
Dirbkim, kovokim dėl Lietuvos.

Andrius Polikaitis,
Kr. Donelaičio aukšt. m-ls
8 kl. mokinys

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

2649 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629
Tel. 776-5162

Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštad. 9-12 val.

ir pagal susitarimą

Banaičio

JORATĖ IR KASTYTIS

3 veiksmų opera

Dainuoja Chicago Lietuvių Operos choras, Dana Stankaitytė, Margarita Monikienė, Aldons Stempulienė, Stasys Baras, Groja simfoninis orkestras. Diriguoja Aleksandras Kučionas.

Puld dovanų. Albumas, 3 plokštelės. Kaina su perlaistumi \$15.55 ras Kučionas.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS**

4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629